

23

OBRAZEM:
DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

TÉMA ČÍSLA

OLOMOUC SOCIÁLNÍ RADNICE POMÁHÁ S BYDLENÍM I VOLNÝM ČASEM

Nekonečný příběh oprav silnic
má novinky na přechodech

5

Estetizace znamená lepší
Olomouc, stačí si vybrat

11

Olomoučanka Klára Knebllová
přepsala kanoistickou historii

25

Nové čistě elektrické

ID.3

Od 999 900 Kč
Úrok 0 %

Vzorový příklad úvěru na vůz ID.3 Life Pro v ceně 999 900 Kč, při financování s Volkswagen Financial Services v ceně 999 900 Kč, splátka předem 399 960 Kč (40%), výše úvěru 599 940 Kč, poplatky za uzavření a vedení smlouvy 0 Kč, celkové platby za úvěr 599 940 Kč, celkové platby za úvěr vč. pojištění 667 296 Kč, RPSN vč. pojištění 5,449 %, délka úvěru 48 měsíců, poslední nerovnoměrná splátka 0 Kč, měsíční splátka úvěru 12 499 Kč, měsíční splátka úvěru vč. pojištění 13 902 Kč, úroková sazba p. a. 0 %. Volkswagen Pojištění Basic obsahuje havarijní pojištění, povinné ručení (10% spoluúčast) s uznáním bonusů za bezškodní průběh dosavadních pojištění (60 měsíců) a pojištění skla (limit plnění 10 000 Kč), které je kalkulováno ve variantě pojištění bez garance pojistného. Další parametry jsou: věk klienta 50 let a běžné použití vozu. Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společností ŠkoFIN s.r.o. a druhou stranou závazkový vztah. Vyobrazený vůz může obsahovat prvky příplatkové výbavy. Kombinovaná spotřeba a emise CO₂, modelu ID.3: 15,3–15,4 kWh / 100 km, 0 g/km. Více na volkswagen.cz.

Autorizovaný prodejce Volkswagen

AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o.

Horní lán 445/1, 783 01 Olomouc, www.autocentrumolomouc.com

INZ2310090

Prémiový komfort

Unikátní terénní schopnosti

Motor V6 TDI 240 k

Nový Amarok V6 Pick-up pro každý den

Ať už vás cesta zavede kamkoli, Amarok vás vždy bezpečně a v pohodlí doveze k jejímu cíli. Kompletní terénní výbava, prémiový design, ultra výkonný motor V6 TDI, kožené čalounění, dvanácti palcový displej s navigací, zvukový systém Harman Kardon, nejmodernější jízdní technologie a nekonečný komfort. To vše z něj dělá perfektního společníka nejen při křížování městem, ale i na dobrodružství v těch nejtěžších podmínkách. Objednejte se na zkušební jízdu u svého prodejce.

Volkswagen Amarok V6 – kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂: 10,1–10,4 l / 100 km a 265–272 g/km. Zobrazen je vůz s výbavou na přání.

Užitkové vozy

Autorizovaný prodejce Volkswagen

AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o.

Horní lán 445/1, 783 01 Olomouc, www.autocentrumolomouc.com

INZ2310091

V TOMTO ČÍSLE

NOCLEHÁRNA PRO TRAMVAJE. DOPRAVNÍ PODNIK MÁ NOVÉ ODSTAVY

Stavba nových krytých odstavů pro tramvaje Dopravního podniku v Jeremenkově ulici je hotova.

7

ROLE SE MUSÍ NĚKDY POMAZLIT A PROBARVIT

Rozhovor s Janou Posníkovou, která z Divadla Tramtarie přestoupila na olomouckou hlavní scénu.

21

8

BUDE JAKO DŘÍV. OPRAVA BRDĚKOVY HROBKY FINIŠUJE

Rodinná kaple s kryptou na Nových Sadech. Je místem posledního odpočinku olomouckých mecenášů.

24

FLORBALOVÝ TURNAJ TEMPISH MORAVIAN CUP BYL ZNOVU REKORDNÍ

Florbal podeváté ovládl Olomouc, tentokrát dokonce na tři dny. Přijelo 1400 hráčů a hráček.

17

RE-USE CENTRUM POMÁHÁ STUDENTŮM I EKONOMICKY SLABŠÍM

První rok má za sebou Re-use centrum v Andělské ulici. Je součástí nového sběrového dvora Technických služeb.

RADAR: 800 PŘESTUPKŮ ZA JEDEŇ ROK

Měření v ulicích má zklidnit dopravu a zvýšit pocit bezpečí nemotorizovaných účastníků.

30

GLOSA

Čekání je moje nejméně oblíbená činnost. Čekáme v knihovně, na zpožděný let, u lékaře, v zácpě, v kadeřnictví... Toho ztraceného času! Většinou prosurfovaného po ničem. Nápis na dveřích Čekárna by se klidně dal vyměnit za Mučírna. Ale to je čekání na akci, na to, až něco

začne. Ještě horší je čekat na něco, co má skončit. Takové to stříhání metru. Své o tom budou vědět olomoučtí řidiči, kteří museli změnit obvyklou trasu a teď čekají, až skončí výměna povrchu na průtahu městem – ulicemi Foerstrova, Pražská, Albertova. To je teprve čekací utrpení...! Na začátku podzimu jsme většinou zvyklí vyhlížet nějaké nadcházející svátky, svatého

Václava, 28. říjen nebo 17. listopad. Čekáme od nich volno a úlevu. Letos se v Olomouci ale bude nejméně čekat na svatého Martina. Je jedno, jakou barvu bude mít auto, kterým přijede, ale až od Martina tím průtahem zase projedeme.

Pavel Konečný
předseda redakční rady

Vyhovuje vám stav olomouckých silnic a ulic?

ANO

Milan Gottwald
krizový manažer

Jo, v pohodě, já mám velké auto, tak to neřeším.

ČÁSTEČNĚ

Michal Hnidzík
řidič

V centru je to horší. Samá díra, hrb nebo uzavírka a objíždky. Ale v těch okrajovějších částech je to celkem v pohodě.

NE

Svatava Hanáková
OSVČ

Stav olomouckých cest je hrozný. Směrem na Hejčín, na Štítného, na náměstí Hrdinů, na Tabuláku... věčně všechno rozkopané, ale pořád to stojí za houby.

OZNÁMENÍ

Oddělení odpadového hospodářství města upozorňuje majitele rekreačních objektů, že **poslední svoz** komunálního odpadu z chatových oblastí bude proveden v pondělí 30. října. Svoz bude opět zahájen na jaře 2024.

Matice svatokopecká pořádá 7. října **Pouť seniorů**. Hlavním celebrantem mše svaté bude v 10 hodin v bazilice Navštívení Panny Marie páter František Hanáček.

Zpráva pro Minervu 2 je inscenace Miroslava Krobota a Lubomíra Smékala, kterou autoři nastudovali s Divadelním spolkem 23. Je o nedorozuměních, souznění či setkání za zdmi hotelových pokojů ve 14 příbězích. Vidět ji můžete za 150 korun na Konviktu v divadelním sále K3 bud' 14., nebo 15. října vždy v 19:30.

Vyhyneme? Aneb jak dlouho ještě budou lidé plodit děti? Plodnost klesá, nakolik se na tom podílí znečištění životního prostředí endokrinními disruptory? Beseda s českým biologem Jaroslavem Petrem ve středu 11. října od 17 hodin v Pevnosti poznání. Vstup volný.

Weber, Martinů a Damase jsou na programu koncertu Spolku pro komorní hudbu, který se koná na Konzervatoři evangelické akademie 16. října od 19 hodin. Hraje trio Formidable.

19. října se v Muzeu umění otevře nová výstava **Přístavy neklidu. Art brut v Polsku**, která potrvá až do února. V Olomouci se tak objeví první česká výstava děl neškolených polských tvůrců čítající okolo 200 obrazů, kreseb i trojrozměrných předmětů od tří desítek

autorů zahrnujících období od první poloviny 20. století až po současnost.

Výstava Jana Demerciho s názvem **Moulin Rouge** je do 14. října k vidění v Galerii města Olomouce na Dolním náměstí. Jan Demerci, občanským jménem Ivo Barteček, je profesí historik a vysokoškolský učitel. Pseudonym používá pro volnou tvorbu 25 let. Spojovníkem obrazového sdělování je žena a výtvarnou prezentaci pojímá jako sebeočistnou. Charakteristická je pro něj skladebná jednoduchost a společensky akceptovatelná smyslnost.

Společnost EY vyhláší ve spolupráci s Olomouckým krajem nový ročník soutěže EY **Podnikatel roku**. Uzávěrka přihlášek pro letošní ročník je 20. října. Vyhlášení bude v únoru.

Retrospektiva před zenitem je výstava děl Magdaleny Rutové v Galerii XY na Dolním náměstí. Pro rozsah práce byl výběr reprodukcí zúžen na práce posledního kalendářního roku. Něco nedávno dokončené a něco právě připravované. Něco vyryté a vytištěné, něco fixou nakreslené. Vše dobré. Do 23. října.

Urologie – je divadelní veselohra z nemocnice a na programu ve slavonínské sokolovně bude 22. října od 18 hodin. Produkuje komise městské části a vstupné je dobrovolné.

Divadelní pseudodokument (ne)známé herečky o (ne)známé hrdince pojmenovaný **Masaryk(ová)** bude tři dny na jevišti Divadla na cucky. Příběh Charlotte Garrigue Masarykové Hraje Milada Vyhnálková 28., 30. a 31. října v 18:30.

Kino Metropol bude 3. a 4. listopadu slavit 90 let. V pátek 3. listopadu se od

19:00 promítá originální dokument, který byl o kině natočen, a večer oslav vyvrcholí koncertem kapely The Backwards, která je jednou z nejlepších Beatles revivalů na světě. V sobotu 4. listopadu budou oslavy patřit dětem.

Večer duchů odstartuje v sobotu 21. října celotýdenní **Strašidelnou zoo**. Po celý týden se můžete těšit na nevědně vyzdobenou zoo plnou dýní, podzimní atmosféru, haloweenké dekorace včetně fotokoutků s piráty, katem a rodinou hraběte Draculy. Dobroty pro zahřátí i mlsné jazýčky budou neodmyslitelnou součástí. Samotný večer duchů pak přinese plnou zahradu tajemných bytostí, volbu Miss děs, čaroděje z Pevnosti poznání, malování na tvář, dušičkovou fotostěnu, pro nebojácné strašidelnou stezku a mnoho dalšího. Milovníci tajemna pozor, nezapomeňte si vzít kostým, ať jste styloví! Další sobotu 28. října je pro návštěvníky připravena i Zoo světel se světelným vystoupením a za příznivého počasí instalovaným obřím svítícím modelem zeměkoule. Více na webu www.zoo-olomouc.cz.

PROBÍHAJÍCÍ A PŘEDPOKLÁDANÉ UZAVÍRKY KOMUNIKACÍ

do 10. října	Hněvotínská – částečná uzavírka
do 17. října	Holická – částečná uzavírka
do 22. října	Dlouhá – úplná uzavírka
do 31. října	Karolíny Světlé – uzavírka chodníku a části komunikace
do 3. listopadu	Wolkerova – částečná uzavírka – inženýrské sítě
do 10. listopadu	Pražská, Foerstrova, Albertova – úplná uzavírka
do 14. listopadu	Roháče z Dubé – úplná uzavírka
do 16. listopadu	Mišákova – částečná uzavírka

do 26. listopadu	Pavlovická, Roháče z Dubé – částečná uzavírka
do 30. listopadu	17. listopadu – částečná uzavírka – vodovod, zastávka MHD
do 14. prosince	Wolkerova, Albertova – úplná uzavírka – oprava vnitrobloku
do 31. prosince	Bryksova, Buzulucká, Durychova – úprava jednosměrného provozu
do 31. prosince	Nešverova, Vídeňská – úplná uzavírka a omezení stání
do 31. května 2024	Dělnická – úplná uzavírka – kanalizace
do prosince 2024	Holická – úplná uzavírka – náhrada železničního přejezdu

NEKONEČNÝ PŘÍBĚH OPRAV SILNIC MÁ NOVINKY NA PŘECHODECH

Přes sto milionů korun jde letos do oprav komunikací v Olomouci, další desítky milionů potom na větší stavební zásahy na městských komunikacích v režii odboru investic.

Městu se letos podařilo vyčlenit v rozpočtu odpovídající finanční částku, kterou je podle systému hospodaření s vozovkou nutné ročně investovat, aby se olomoucké silnice daly udržet v dobrém stavu. A s novým značením přechodů pro chodce.

JANA DOLEŽELOVÁ

Na velké množství uzavírek po městě si řidiči stěžovali hlavně v létě. Skončily s prázdninami, přesně jak bylo naplánováno. Na extrémně vytižených místech ale město rozsah a trvání uzavírky ovlivnit nemůže. Některé komunikace patří kraji nebo státu.

Kdy jindy?

Prázdniny bývají každoročně stavebním obdobím. Hlavními důvody, proč velká část oprav důležitých komunikací směřuje právě na dobu letních prázdnin, jsou klidnější provoz, méně lidí ve městě i příznivé klimatické podmínky.

„Všechny opravy s uzavírkami, které přes léto komplikovaly provoz v některých částech města, se nám podařilo podle plánu dokončit – rekonstrukce ulic Šlechtitelů i Kyselovská, Jeronýmova i Čadova. V samotném závěru prázdnin se pak mohla otevřít i třída Svornosti a Legionářská,“ popsala dokončené opravy náměstkyně primátora Miroslava Ferancová. Podle ní jsou sice dopravní omezení nepříjemná, ale léto je nejdělnější dobou, kdy se opravy dají provést s co nejmenším dopadem na dopravu.

Stejně tak skončily uzavírky, které měl v režii odbor investic, jako byly ulice Jeremenkova nebo Kmochova. A právě ony vzbudily emoce na sociálních sítích. Konkrétně změny některých přechodů na místa pro přecházení.

Bezpečnost především

Ačkoli to může na první pohled působit paradoxně, nové doporučení pro zóny 30 s třicetikilometrovou rychlostí upřednostňuje místa pro přecházení místo klasických přechodů pro chodce. Důvodem je bezpečnost.

Místo pro přecházení není označeno klasickou zebrou, ale za krok správným směrem je považuje i krajský koordinátor BESIP Miroslav Charouz.

„Chodci bohužel v poslední době získali pocit, že jsou na přechodu nesmrtelní a že mají absolutní přednost. Úplně přestali dávat pozor na cestu. Místo pro

přecházení je vybízí k vyšší pozornosti a v zóně třicet si řidič dokáže čekajícího chodce včas všimnout a pustit ho. Rozdíl je v tom, že se mu nikdo nevrhne bezhlavě pod kola, jak tomu bývá na přechodech,“ řekl Charouz.

Umístění přechodů pro chodce do vozovky schvaluje Dopravní inspektorát Policie ČR. „Při posuzování musíme brát v úvahu mnoho faktorů. Frekvenci pohybu chodců, blízkost jiného přechodu i to, jestli řešíme zklidněnou lokalitu v zóně třicet. Vždy se jedná o co největší bezpečnost navrženého řešení,“ zdůraznil dopravní inženýr olomouckého dopravního inspektorátu Petr Radvanský.

Rozdíl je ve světle

Plnohodnotný přechod pro chodce je dnes z hlediska norem přísnější. Potvrdil to i investiční náměstek primátora Miloslav Tichý. „Jakmile v rámci opravy sáhne na přechod, už musí vyhovovat platným normám, které jsou přísnější než dříve. Na rozdíl od místa pro přecházení musí být nový přechod také osvětlený, což už je větší stavební zásah a složitější technické řešení,“ objasnil náměstek Tichý.

Někdy je však složitější řešení vhodnější. „Při rekonstrukci Jeremenkovy ulice jsme identifikovali jedno místo u autobusové zastávky, kde dopravní inspektorát původně chtěl místo pro přecházení, ale podařilo se nám je přesvědčit, aby tam byl klasický přechod,“ dodal náměstek.

Těsně po dokončení vzbudily otázky také nové přechody na třídě Svornosti s přerušením ve středové části, kam budou později doplněny vodící pásy pro nevidomé. „Ty se dělají plastovým nástřikem, který by na čerstvém povrchu nedržel, proto je třeba dodržet technologickou pauzu a počkat, až se povrch trochu zajezdí,“ vysvětlil stavební technik odboru dopravy Svatopluk Kukla.

Bez průtahu do půlky listopadu

Z naplánovaných velkých oprav komunikací, které se pojí s úplnou uzavírkou, už letos zbývá dokončit jen první etapu opravy Dlouhé ulice na Lazcích. Ta potrvá do 22. října. Oříškem ale bude rekonstrukce Albertovy, Foerstrovy a Pražské ulice, jejímž investorem je Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD). Po olomouckém hlavním tahu projíždí téměř 24 tisíc aut denně. Záležitosti týkající se uzavírky a její konkrétní podoby jsou v kompetenci krajského úřadu.

„Jedná se o velkou komplikaci, proto jsme po investorovi žádali nejkratší možný

termín. Kompletní výměna povrchu a vpustí v tak dlouhém úseku a dvě nové zastávky ale nejdou udělat rychleji. V místech křížení je v největší možné míře zachován příčný provoz, aby se dopad uzavírky co nejvíce zmírnil,“ popsal vedoucí odboru dopravy magistrátu Marek Černý.

V posledním zářijovém týdnu ŘSD uzavřelo úsek od nájezdových ramp u Brněnské až za křižovatku s Erenburgovou ulicí. Práce potrvají do poloviny listopadu. Délka opravy překonává dva kilometry. Úplné uzavírky se nevyhnou ani některým křižovatkám. Od 13. do 22. října bude uzavřena křižovatka na třídě Míru, od 23. do 29. října křižovatka na třídě Svornosti a od 30. října do 5. listopadu bude uzavřena křižovatka na Hněvotínské.

Finanční náklady na opravu činí 28 milionů korun.

Přechod pro chodce

Přechod pro chodce je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců a označené příslušnou dopravní značkou – svíslými značkami A11 a IP6, vodorovnou V7a (zebra) a je osvětlený. Je určen pro přecházení vozovky a chodec zde má přednost, ale nikoliv absolutní.

Místo pro přecházení

Místo pro přecházení definuje česká legislativa od roku 2006. Je uzpůsobené pro snadnější přecházení vozovky, ale nemá žádnou svíslou dopravní značku. Od roku 2016 lze použít vodorovnou dopravní značku V7b s krátkými čarami připomínajícími tečky. Chodec na tomto místě nemá přednost.

NOCLEHÁRNA PRO TRAMVAJE. DOPRAVNÍ PODNIK MÁ NOVÉ ODSTAVY

Stavba nových krytých odstavů pro tramvaje Dopravního podniku v Jeremenkově ulici byla slavnostně ukončena 21. září. Nová hala má kapacitu 18 vozů, tedy devět tramvajových souprav.

Využívání nových odstavů ulehčí především přetížené vozovně v Koželužské ulici. „Oddechnou si i obyvatelé a řidiči v Sokolské ulici, kde už nebudou dlouhodobě odstavené tramvaje a kolej bude využívána pouze pro krátkodobé manipulace s vozy. Pro dopravní podnik je výhodou, že vozy jsou v nové hale chráněny před poškozením vandaly, ke kterému docházelo při nočním odstavení v Sokolské ulici nebo na točně v Nové Ulici,“ zdůraznil primátor Mirek Žbánek.

Dominanta nového areálu DPMO se zázemím pro obslužný personál má 105 metrů a jsou v ní tři koleje. „V hale bude prováděn také denní úklid vozů, kontrolní a servisní činnost,“ sdělil předseda představenstva Dopravního podniku města Olomouce Jaroslav Michalík.

Hala byla od července ve zkušebním provozu kvůli optimalizaci nastavení technologie a synchronizace se stávajícími systémy. „Přes léto byly z haly zkušebně vypravovány dvě až tři soupravy denně, od září tady bývá přes noc odstaveno šest souprav,“ doplnil místopředseda představenstva DPMO Pavel Zatloukal.

V areálu odstavů vznikla i výpravná tramvaj, zázemí pro řidiče a technologická místnost se zabezpečovacím

ODSTAVY

Odstavy jsou odstavňá kolejiště pro vlakové či tramvajové soupravy mimo stávající depa. Význam odstavů spočívá v deponaci souprav během přepravní špičky či v noci.

zařízením. Přes noc jsou v hale odstaveny obousměrné tramvajové soupravy, které jsou vypravovány převážně na linky číslo 3 a 5. Přes den v hale bývá umístěna záložní souprava, která odtud vyjíždí v případě nutnosti výměny s některou soupravou na trati.

Cena stavby přesáhla tři sta šedesát milionů korun, 85 procent nákladů ale pokryla evropská dotace z Operačního fondu Doprava. ■ dtx

V olomoucké zoo se vylíhl první vousák

Po osmi letech chovu se v olomoucké zoo narodilo první mládě vousáka senegalského, afrického ptáka vzdáleně příbuzného datlům a strakapoudům.

„Mládě v minulých dnech opustilo hnízdní dutinu a návštěvníci jej i s oběma rodiči mohou vidět ve voliérce naproti eu-roasijskému safari. Jsme na tento odchov patřičně hrdí, protože v zoologických zahradách se celosvětově podařilo za poslední rok odchovat pouze čtyři mláďata ve dvou zařízeních,“ uvedl kurátor ptáků ve svatokopecké zoo Jan Kirner.

Vousáci si obvykle tesají vlastní dutiny. Nejinak tomu bylo i v olomoucké zoo, kdy si pomocí silného zobáku chovný pár vytesal svůj palác o hloubce 96 centimetrů v nachystaném kmeni. „Tím nám do značné míry znemožnili kontrolu nad průběhem hnízdění i případnou pomoc. O tom, že snesli vejce, jsme neměli ani tušení. V dutině totiž oba ptáci už dříve trávili hodně času, což je pro vousáky přirozené. Pípání mláďate bylo překvapením,“ popsala mluvčí zoo Iveta Gronská.

Aby pracovníci zahrady nerušili rodiče při odchovu, podívali se dovnitř pomocí endoskopické kamery. Teď po

vylétnutí už čeká mládě kroužkování a určení pohlaví pomocí analýzy DNA.

Zástupci čeledi vousákovitých patří mezi drobné až středně velké ptáky se zavalitým tělem a robustním zobákem. U kořene zobáku vyrůstají „typická hmatová pera.“ V přírodě se zástupci vousáků vyskytují v tropickém pásu Afriky, Asie i Jižní Ameriky. ■ dtx

VELKÝ NÁVRAT VÝSTAVY EXOTA

Mezinárodní přehlídka exotického ptactva se vrací do Olomouce. Od 13. do 15. října budou na Výstavišti Flora čtyři tisíce exotických a vzácných ptáků.

„Exota Olomouc je pojem, který je mezi chovateli a milovníky exotického i okrasného ptactva na celém světě známý již více než čtyřicet let. Rozsahem patří mezi největší akce svého druhu v Evropě,“ uvedla ředitelka výstaviště Eva Fuglíčková.

Naposledy se Exota Olomouc konala v roce 2018, poté se letitá tradice přerušila kvůli covidové pandemii.

„Ve třech pavilonech a sbírkovém skleníku budou papoušci, tukaní, drobní exoti, kanáři, exotičtí bažanti či okrasná vodní drubež,“ přiblížil Jan Sojka, ředitel výstavy.

Přijedou chovatelé ze Slovenska, Rakouska, Polska, Německa a Maďarska. Cenově zvýhodněné vstupenky jsou k dostání na webu Výstaviště Flora. ■ dtx

BUDE JAKO DŘÍV. OPRAVA BRDĚKOVY HROBKY FINIŠUJE

Tři rakve ukrývá rodinná kaple s kryptou na Nových Sadech. Je místem posledního odpočinku Františka Brděka staršího, Františka Brděka mladšího a jeho ženy Františky. Hrobka z počátku 20. století, z dob Rakouska-Uherska, je zapsána mezi památky. Její opravu na kontrolním dni v září prověřilo i vedení města.

Bezdětní manželé Brděkovi, soudní úředník s manželkou, odkázali veškerý svůj majetek ve prospěch školské matice, potažmo všem českým spolkům. Podle odhadu v přepočtu na dnešní poměry se jednalo až o 15 milionů korun.

Oprava s patinou

Podle architekta Jana Dohnala, který rekonstrukci projektoval, je bezdětnost

manželství Brděkových i důvodem zachování dobové stavby – protože ji léta nikdo stavebně neupravoval. Kaple je vybudována kolem roku 1910 v tehdy oblíbeném historizujícím novorománském slohu.

„Poškozena byla povětrnostními vlivy jen z pravé strany, štuky zevnitř i zvenku zanikly, ale podle levé zachovalé části se daly tvarově zpět do původního stavu včetně všech prvků štuky, výmalby a mobiliáře,“ uvedl architekt Dohnal.

Co na práci restaurátorské firmy vyzdvihl, je patina. „Zachovala se tím hodnota stáří. Historické stavby díky patině působí starobyle a mají správný emocionální dopad, ne oslnivě zářivou podobu,“ vysvětlil Dohnal.

Hrobku ohlídá kamera

Oprava bude stát 2,4 milionu korun. Historik umění Martin Číhalík, který opravu vede, považuje stavbu za cenný dokument své doby. „Všechny odlitky a vnější omítky jsou z románského cementu. Ten se dnes k nám dováží na restaurování z Francie. Z něj jsou i štukové odlitky, které jsem vyrobil,“ potvrdil Číhalík. Vnitřní původně sádrové omítky nyní nahradí stejně hladká mramorová moučka. Nový je i kříž na kapli. Původní se nezachoval.

Ředitel olomouckých hřbitovů Ladislav Šnevajs doplnil, že opravenou hrobku bude hlídat kamera s infračerveným nočním viděním.

Pieta i památka

Opravu památky spustila návštěva primátora Miroslava Žbánka na novosadském hřbitově v roce 2019. „Byl jsem tady původně kvůli opravě hřbitovní zdi a kaple s kryptou mě zaujala,“ řekl primátor. Nechal si tehdy od historika a svého náměstka Karla Konečného vypracovat podrobnosti.

„Neměli bychom místo posledního odpočinku významných osobností města nechávat bez povšimnutí. Navíc pokud se jedná o památkově chráněnou stavbu,“ řekl primátor Žbánek.

Podle památkářů je tato funerální stavba hodnotná nejen svou architektonickou a výtvarnou kvalitou, ale i tím, že upomíná na významného českého vlastence a podporovatele českých národních snah v Olomouci na počátku 20. století, zemského soudního radu Františka Brděka. ■ pok

V Olomouci se ubytovalo více lidí než před covidem

Statistiky za první pololetí letošního roku v Olomouci potěšily všechny subjekty podnikající v cestovním ruchu. Počet ubytovaných hostů se ve srovnání s rokem 2022 zvýšil o 37,4 procenta a počet přenocování dokonce o 39,9 procenta. Celkově od začátku roku do konce června dle dat Českého statistického úřadu v olomouckých hotelech a penzionech přenocovalo 108 163 hostů, z toho 74 019 z Česka a 34 144 ze zahraničí, a ti zde strávili 210 624 noci.

„Pokud se podíváme podrobněji na počet přenocování, tak téměř čtyřicetiprocentní nárůst určitě povzbudil ekonomiku nejen ubytovacích zařízení,“ uvedl náměstek primátora Viktor Tichák.

Ke zvýšení návštěvnosti Olomouce navíc došlo i ve srovnání s předcovidovým

obdobím. Počet ubytovaných hostů ve srovnání s rokem 2019 také vzrostl, a to o více než deset procent, počet přenocování o třicet procent.

Průměrná délka přenocování u ubytovaných hostů v porovnání s rokem 2019 stoupla z 1,65 noci na 1,95 noci v roce 2023. „Na těchto počtech se aktuálně více podílejí domácí turisté. Těch zahraničních je zatím o deset procent méně ve

srovnání s dobou před pandemií. Ztráta se ale postupně snižuje,“ vysvětlila vedoucí oddělení cestovního ruchu Lucie Bartovská.

Nejvíce zahraničních návštěvníků do Olomouce v prvním pololetí roku přijelo ze Slovenska, dále pak z Polska a Německa. Na čtvrtém místě se objevili hosté z Rakouska, následují Ukrajinci, Italoové a Maďaři. ■ mmo

Univerzita otevřela hub – prostor pro výzkumníky a studenty

Těsnější spolupráci mezi institucemi a firmami, rychlejší uvádění výsledků výzkumu do praxe i místo pro nové projekty, to vše nabídne budova Envelopa Hub, kterou koncem září představila Univerzita Palackého.

Moderní stavba s atypickou zelenou fasádou slouží jako Centrum inovací a transferu technologií UP, nabídne současně zázemí firmám zaměřeným mimo jiné na optiku, zdravotnictví, nové materiály či informační technologie. Veřejnost bude také moci využívat prostor pro co-working a kavárnu.

„Podobné místo dosud v Olomouci chybělo. Je to prostor pro realizaci inovativních nápadů, z nichž bude mít užitek celá společnost. Stavba už nyní zaujala odbornou veřejnost a byla nominována na cenu Podnikatelský projekt roku,“ uvedl rektor Martin Procházka.

Moderní pětipodlažní novostavba zaujme na první pohled vertikální zahradou na fasádě, kterou tvoří téměř 18 tisíc rostlin. Nabízí 35 kancelářů a laboratoří, dvě venkovní atria, dvě nabíjecí stanice pro elektromobily a padesát parkovacích míst. V brzké době se v levém křídle budovy otevře pro veřejnost kavárna Lyrata. Vstupní foyer zdobí dekorativní keramická stěna s originálním rukopisem významného keramika Imricha Vaneka a jeho ženy Olgy Vanekové. Mozaika z 90. let byla odborně sejmuta při demolici budovy, která zde původně stála. Srdcem nového objektu je moderní coworking Element sloužící ke sdílení zkušeností, znalostí či inovativních nápadů. Využívat ho mohou studenti, podnikatelé i firmy. Zájemci si mohou pronajmout 28 pracovních míst s možností přístupu v nepřetržitém režimu, konat se zde

budou pravidelně i akce pro veřejnost, jako jsou besedy a workshopy.

Envelopa Hub vznikl za 222 milionů korun, asi 150 milionů na něj poskytla Evropská unie z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. ■ dtx

Nemocnice má budovu s téměř nulovou spotřebou energie

Pracoviště alergologie a imunologie, onkologie či infektologie jsou nyní v nové budově G v olomoucké fakultní nemocnici. Budova za 182 milionů korun se nachází v severozápadním cípu nemocničního areálu.

Pavilon G splňuje požadavky kladené na nové stavby s téměř nulovou

spotřebou energie. „Budova není koncipována jako čistě zdravotnický pavilon šitý na míru danému pracovišti, přesto nám její otevření výrazně pomohlo vyřešit aktuální požadavky na umístění některých zdravotnických i nezdravotnických provozů v zájmu komfortu našich klientů a personálu,“ uvedl na slavnostním otevření ředitel nemocnice Roman Havlík.

Nový pavilon G je třípodlažní budovou s technickou nástavbou ve čtvrtém nadzemním podlaží. V prvním podlaží se nacházejí tři ordinace, edukační a monitorovací místnost a kancelářské prostory pro ambulantní oddělení onkologické kliniky, dále ambulance dispenzární péče infekčního oddělení, jež slouží ke

kontrole a sledování plně vyléčených neinfekčních pacientů, včetně stacionáře.

Druhé nadzemní podlaží je novým domovem oddělení alergologie a klinické imunologie, které se tam přesunulo z budovy F.

Ve třetím podlaží vznikly edukační a administrativní místnosti, poradna oddělení léčebné výživy a zázemí Národního onkologického registru. Sídli zde nyní také interní audit či nemocniční ombudsman.

Na střeše objektu je umístěna fotovoltaická elektrárna o výkonu zhruba 60 kWp, která se skládá z celkem 122 fotovoltaických panelů.

Přesun všech provozů do nové budovy skončil v září. ■ dtx

Veřejná projednání: Litovelská a park Pod Dómem

Dvě veřejná projednání budou v říjnu formovat Olomouc do dalších let.

O územní studii Palackého – Litovelská – třída Míru můžete diskutovat 4. října od 16:00 ve velkém zasedacím sále magistrátu na Hynaisově 10.

Na programu bude návrh úprav ulice Litovelská s autorkou studie Miroslavou Zadražilovou. Cílem rozpracované studie je navrhnout rekonstrukci tramvajové tratě a zkvalitnit veřejné prostranství uličního profilu od náměstí Národních hrdinů po

tramvajovou zastávku za křižovatkou s ulicí Pražská.

Druhé projednání se bude týkat parku Pod Dómem, tedy pod letním kinem. Koná se 12. října od 16:00 v Oranžerii ve Smetanových sadech.

Představí návrh úprav parku, jejichž cílem je propojit park s historickou částí města a přilákat do oblasti nové návštěvníky. Z jižní a východní strany jej obklopují zdi bývalého Locatelliho bastionu, který byl součástí celého fortifikačního systému barokní olomoucké pevnosti. Ze

severní strany ohraničuje území rušná ulice Dobrovského a ze západní strany navazují na řešenou plochu činžovní domy. ■ dtx

ŽÁCI ZE ZEYEROVY SE DOTKNOU VESMÍRU

Zeyeráci Stars aneb posádka Základní školy Zeyerova má jedinečnou příležitost zúčastnit se projektu Dotkni se vesmíru. Jedná se o unikátní projekt pro čtrnáct škol z celého Česka, jehož organizátorem je STEAM Academy, radioklub OK 1 RAJ a Planetum.

„Žáci vypustí totiž balon, na němž bude připevněná sonda s kamerou, která bude pořizovat fotografie ve výšce třiceti

kilometrů nad zemí. Díky ní se podívají na Zemi z trošku jiného úhlu,“ popsala učitelka fyziky Slavomíra Schubertová.

Let olomouckého balonu Zeyerie se uskuteční 19. října krátce po 13. hodině z Českého hydrometeorologického ústavu v Praze. „Ve stejný den budeme sondu hledat v neznámém terénu, abychom našli kameru s SD kartou, a získali tak unikátní fotografie planety Země,“ popsala Schubertová.

Sonda bude měřit teplotu, tlak, vlhkost, polohu, výšku a data bude ukládat na mikro SD kartu. „Každý člen školního týmu pracuje na jiném úkolu. Píší si palubní deník, natáčí videa, kontrolují funkčnost sondy a učí se ji vyhledávat v terénu,“ doplnila učitelka.

Dobrodružství čeká žáky Zeyerky po návratu sondy na zem, kdy budou s napětím očekávat, jaké fotografie získají. ■ dtx

Prázdniny za padesát milionů. Město investovalo do škol

Nákladné investice i menší opravy mají po létě za sebou olomoucké základní a mateřské školy. Letošní investice činily více než 26 milionů korun.

„Konkrétně se jedná o náročné opravy střech, a to hned na dvou základních školách. Další investice se týká Mateřské školy Husitská, kde stavební úpravy budou znamenat větší kapacitu původní školky,“ objasnil investiční náměstek primátora Miloslav Tichý.

Investice za téměř 5,5 milionu korun postupně proměňuje školku v Husitské, kde se prostory někdejšího hospodářského objektu mění na další novou třídu. Stavební ruch tam bude pokračovat až do listopadu a následně se tím rozšíří kapacita mateřinky o 24 dětí.

Největší letošní investice se odehrává v Základní a Mateřské škole Demlova, kde stavbaři od července rekonstruují

střechy. Stavební práce, které potrvají do prosince, se týkají první etapy obnovy střech školních pavilonů a přijdou na více než 15 milionů korun. Zbývající dvě etapy budou následovat v příštím roce a přijdou na dalších téměř 28 milionů korun.

„Stávající střechy pavilonů už nevyhovovaly tepelným a technickým podmínkám. Nahradí je proto postupně kompletně nová konstrukce a střechy školních pavilonů bude porůstat i vegetace,“ popsal náměstek Tichý.

Střešní krytina i krov se změnila na Základní škole Gagarinova v Droždíně. Součástí investice bylo zesílení stropu a nová půdní vestavba, kde vznikla zasedací místnost a sklad. Stavební práce stály 5,8 milionu korun.

Kromě velkých investic v režii města jako zřizovatele probíhaly ve školách během prázdnin i větší či menší opravy,

kteří si školy hradí z provozních rozpočtů. „Náklady na běžnou údržbu byly celkově za dalších více než dvacet čtyři milionů korun,“ popsal náměstek primátora pro školství Viktor Tichák.

Například v Základní škole Gorkého v Pavlovičkách za zhruba 200 tisíc korun zahrnovaly malování, nové rozvody elektriny nebo opravu podlah. V Základní škole Zeyerova se za téměř 700 tisíc opravovala venkovní kanalizace. Osvětlení ve třídách za 120 tisíc korun se měnilo zase v Mateřské škole Žižkovo náměstí a herní prvky za 240 tisíc jsou nově na zahradě Mateřské školy Husitská. ■ ste

art
RUBIKON
artrubikon.com

↑ 16.10 **výstava / Ivan Mládek - Výstava rámu i s obrazy /**
25.11 ↓
ST 4.10
17:00 **Podvečerní posezení u piana / Petr Venglař**
ČT 5.10 **přednáška / Sám sobě lékařem / Magdalena Senczaková**
18:00
ÚT 10.10 **přednáška / Slavní čeští herci v angažmá olomouckého divadla / Jiří Fiala**
18:00
ČT 12.10 **cyklus seminářů s nácivky / Pohodové dopoledne pro seniory. Vířalita a zdraví v pohybu. / manželé Hamalovi**
9:00
ČT 12.10
18:00 **koncert / Viktorie Martincová**
SO 14.10
9:00 **Tematicky tvořivé dopoledne pro děti**

ÚT 17.10 **přednáška / S plachetnicí do Antarktidy /**
18:00 **Karel Wolf**
ST 18.10 **tvůrčí dílna pro dospělé / Dušičkové věnce a vazby**
17:00
ČT 19.10 **cyklus seminářů Akademie pro seniory / Role prarodičů v současné rodině / Kamila Holásková**
9:00
ČT 19.10 **křesť knihy / Květoň Zahájský - Balijské cestoviny**
18:00
SO 21.10
9:00 **Tematicky tvořivé dopoledne pro děti**
ST- PÁ **vzdělávací program / Emoční posilovna pro pedagogické pracovníky**
25.-27.10
ÚT 31.10 **přednáška / Žena v dějinách umění. Od malířství k fotografii / Ivo Barteček**
18:00

ART RUBIKON
Dobnerova 24a,
Olomouc

CAESAR RUBIKON PŘEKROČIL, VY DO NĚJ MŮŽETE VSTOUPIT!

Novosadské slavnosti byly podařené

Komise městské části Nové Sady stála za uspořádáním lokální městské oslavy. „Byla to parádní společenská a kulturní akce. Předvedl se i chlapecký fotbalový tým z Nových Sadů a pro ty nejmenší nechyběla mezi atrakcemi ani pěna,“

popsal zářijové Novosadské slavnosti Michal Frantík.

Na prostranství u kaple Neposkvrněného početí Panny Marie v Rožňavské ulici zněla hudba několika kapel a vše korunovala hudební skupina Lumen Acoustic. ■ dtx

Estetizace znamená lepší Olomouc, stačí si jenom vybrat

Květinová loučka, nové stromy, úprava zanedbaného místa, opravený chodník nebo nové herní prvky pro děti. O to všechno si mohou Olomoučané říct díky projektu estetizace veřejných prostranství. Lidé mohou prostřednictvím komisí městských částí ovlivnit, do čeho v místě svého bydliště nasměřovat finance.

„Z jednotlivých městských částí nejčastěji evidujeme požadavky na úpravu zeleně, opravy chodníků či zvelebování prostranství odstraněním starého, nevzhledného mobiliáře, nebo naopak na instalaci nového,“ potvrdil náměstek primátora Viktor Tichák.

Oddělení komisí městských částí, které přání a požadavky eviduje a administruje, už letos vydalo objednávky na projekty estetizace za téměř 4,5 milionu korun. V rozpočtu je pro tyto účely letos vyčleněno více než osm milionů.

Lavičky i chodníky

V Droždíně si například přáli opravit zábradlí u zastávky, opravit chodník a obrubníky v ulici U Cihelny a Ke Stromkům a začít připravovat projekt na opravu povrchu komunikace v Jesenické ulici. Opravené chodníky, které si místní vytipovali, budou díky projektu estetizace také v Hejčíně, Holici, Chomoutově, ve Chválkovicích, na Lazcích, v Neředíně na

Nové Ulici, na Novém Světě, v Pavlovičkách, ve Slavovíně, v Týnečku i v městské části Olomouc-západ.

Nové lavičky přibudou třeba u dětských hřišť v Synkově a Urxově ulici na Lazcích, část Olomouc-střed si zase přejde opravit lavičky v městských parcích. V Nedvězí budou upravovat povrchy a zelené plochy v okolí kulturního domu, Nové Hodolany chtějí odstranit staré klepače v Kaštanové a Neumannově ulici.

Prolízačky a workout

Finance na estetizaci veřejných prostranství také často putují na doplnění dětských hřišť nebo vybavení pro sportovní využití. Na hřišti za Nezvalovou Archou v Nových Hodolanech si místní letos přejí instalovat nový workoutový prvek, v Radíkově zase venkovní stůl na stolní tenis.

Častým požadavkem je také úprava zeleně. V Bystrovanské ulici ve Starých Hodolanech se proto upravuje prostor dětského hřiště, Povelští chtějí vysadit novou zeleň podél ulice Sienkiewiczova. Ve vnitrobloku Svornosti – Žilinská – Foerstrova vznikají nové záhony a v Neředíně mají zájem o vysazení stromů podél cestičky přes park Malý Noe. Nedvězí si zažádalo o ozelenění trojúhelníku na křižovatce ulic Rybníční a Jilemnického.

Umění v ulicích

Díky estetizaci se daří podporovat i umění v ulicích. Třeba komise městské části Tabulový Vrch se v letošním roce rozhodla podpořit proměnu kotelny v Zelené ulici v rámci Street Art Festivalu, v Droždíně zase mají nový venkovní stolní tenis.

„Dohlédnout až do potřeb samotných občanů ve všech městských částech může být někdy složité, projekt estetizace pomáhá odkrývat přání a požadavky Olomoučanů na změny přímo v místě, kde žijí,“ řekl náměstek Tichák.

Své nápady a návrhy na zlepšení v městských částech mohou Olomoučané přednést na schůzích jednotlivých komisí městských částí. Po odsouhlasení potom předsedové komisí požadavky tlumočí příslušnému oddělení magistrátu. ■ jau

OLOMOUC SOCIÁLNÍ RADNICE POMÁHÁ S BYDLENÍM I VOLNÝM ČASEM

Sociální služby v Olomouci vytvářejí pomyslnou síť nebo mozaiku. Jsou pestré a různorodé. Jedno ale mají společné, nenechají nikoho na holičkách.

RADKA ŠTĚDRÁ, VÁCLAV VEŽRANOVSKÝ

Velkým úspěchem v sociální politice je ocenění v celostátní soutěži *Obec přátelská rodině a seniorům* v kategorii měst nad 35 tisíc obyvatel a získání výrazné dotace s tím spojené.

„Během celého podzimu tak budou probíhat různé akce a aktivity pro obě skupiny – rodiny a seniory. V projektu jsou ale i další opatření, která nyní dostala prostor. V klubu pro seniory v Pavelčákově ulici vznikne kontaktní, setkávací a informační místo pro nejstarší generaci s označením Senior Point a pro rodiče s nejmenšími dětmi město otevře tři Family Pointy, kde lze například v klidu nakojit nebo přebalit dítě a získat informační materiály. Tato místa příznivá rodinám budou v pobočkách městské knihovny, budovách magistrátu nebo radnice,“ uvedla náměstkyně primátora Kateřina Dobrozemská, která má v gesci sociální služby.

Nové dětské skupiny

Město Olomouc také vnímá poptávku rodičů po předškolním vzdělávání jejich dětí v dětských skupinách. Aktuálně doplňuje nabídku dvěma městskými skupinami Ječmínek a Kaštánek. Jsou v objektu bývalých dětských jeslí na třídě Spojenců a snaží se udržovat cenu služby v úrovni dostupné širokému spektru zájemců.

„Pokud Olomouc uspěje v dotační výzvě Národního plánu obnovy, počet dětských skupin zřízených městem by se mohl ještě rozšířit o další tři,“ doplnila náměstkyně Dobrozemská.

Azylový dům pro rodiny s dětmi

Pokračuje také projekt pro výstavbu nového bytového domu v městské části Povel na křižovatce ulic Jánského a Heyrovského. Má se skládat ze dvou částí. V jedné budou dostupné sociální nájemní byty, ve druhé sociální služba – domov pro rodiny s dětmi. Stavba by měla být hotova do konce roku 2025.

„Takováto služba v Olomouci a okolí zcela chybí, město nabízí přechodné ubytování ve svých azylových domech pouze pro

matky s dětmi, nikoliv pro celé rodiny,“ vysvětlil vedoucí odboru sociálních věcí Michal Majer.

Charitativně na Pasteurově

Město spolupracuje také s Charitou Olomouc na využití lokality v ohybu Pasteurovy ulice, kde se nyní nachází stará stavební zátěž po nízkopodlažních ubytovacích zařízeních pro dělníky. Areal by měl být za pomoci národních či evropských dotací přebudován a nově sloužit jako zázemí pro poskytování sociálních služeb Charity. Přesunul by se sem provoz Domova sv. Anežky s pobytovou a pečovatelskou částí, který nyní funguje na Svätém Kopečku.

Konec největší ubytovny

Celý srpen se sociální pracovníci magistrátu ve spolupráci s neziskovými organizacemi snažili najít náhradní bydlení pro lidi ze zrušené ubytovny v Riegrově ulici. Šlo sice o soukromou ubytovnu, aby však její obyvatelé nezůstali na ulici, bylo nutné řešit jejich náhradní bydlení.

A najít ho pro 135 osob a vícečetné rodiny až se sedmi dětmi, často s minimálními příjmy a s mnoha exekucemi, nebylo vůbec jednoduché. „Někteří odmítali nejen ubytování, ale také kontakt s kýmkoliv, kdo jim nabízel pomoc,“ popsal situaci vedoucí Majer.

K uzavření ubytovny došlo po dohodě s majitelkou k 1. září.

Situace ale byla do posledního okamžiku nepřehledná. „Nebylo jasné, kolik lidí na ubytovně hodlá navzdory ukončení provozu setrvat nebo kolik osob na ubytovně vůbec pobývá. Proto jsme měli nachystané kapacity pro nouzové přespání v krizovém bytě a v dalších nebytových prostorách,“ popsala náměstkyně Dobrozemská. Nikdo ale v problémech nezůstal. Zhruba dvěma třetinám ubytovaných se podařilo najít bydlení v ubytovnách, bytech nebo azylových domech v Olomouci nebo blízkém okolí.

S ubytovanými klienty pracovali sociální pracovníci po celou dobu provozu a město se snažilo situaci řešit v mezích platné legislativy dlouhodobě.

„Bydlení v privátních ubytovacích zařízeních spadá pod právní úpravu ubytování neboli přechodného nájmu podle občanského zákoníku. Jde o úplatné poskytování dočasného bydlení zpravidla na dobu určitou a nikdo nemá povinnost zajistit bydlení náhradní. Je to v podstatě podobné jako u ubytování v hotelu,“ objasnil Majer. Objekt v Riegrově ulici je aktuálně uzamčen, odpojen od sítě a zabezpečen. V budoucnu zde mají vzniknout podle plánů majitele komerční prostory a ubytování pro studenty. V Olomouci už žádná jiná ubytovna velikostí podobná té v Riegrově ulici není. Ostatní ubytovny sociální pracovníci pravidelně monitorují a s jejich majiteli řeší hygienické a sociální podmínky ubytovaných.

„Pevně doufám, že nová bytová politika státu umožní obcím výstavbu nejen sociálních, ale i dostupných nájemních bytů. V současnosti jsou ubytovny pro některé lidi jedinou možností, jak získat střechu nad hlavou. Bytová nouze je velkou hrozbou i pro mladé rodiny a seniory,“ vysvětlila náměstkyně Dobrozemská.

Sociální bydlení

Ještě letos se rozběhne městský projekt rozvoje sociálního bydlení. Cílem bude za pomoci prostředků z Evropské unie zajistit podporu při získávání a udržení standardního bydlení ve dvaceti městských bytech a v bytech soukromých vlastníků. V rámci projektu vznikne také kontaktní místo pro bydlení, které by mělo fungovat od ledna 2024. Jeho hlavní náplní bude poskytování poradenství při řešení problémů s bydlením.

Volný čas seniorů

Tradiční je v Olomouci slavnostní setkání seniorů na májové veselici, kterou organizuje magistrát. K tanci se jich schází i pět stovek a senioři již nejednou ukázali, že zvládají i rokenrol a nedělá jim sebemenší potíže bavit se v každém věku.

O sociální život starších Olomoučanů pečují ve městě téměř tři desítky klubů seniorů a Olomouc patří v Česku k městům

AKTIVNÍ OLOMOUC V ŘÍJNU

- Cvičení pro seniory – 9. 10.
  - Jóga pro začátečníky s Martinou Hitzgerovou
    - děti – 17. a 31. 10.
    - senioři – 10. a 24. 10.
  - Line dance s Centrem pohybu
    - děti 11. a 25. 10.
    - senioři – 6. a 20. 10.
  - Cvičení rodičů s dětmi – 6. a 20. 10.
  - Výtvarná dílna s Janou K. Šemberovou
    - Malba akrylovými barvami – 9. 10.
    - Modelování z hlíny – 23. 10.
  - Cestopisné přednášky s manžely Poulíkovými (Norsko – cesta na sever) – 12. 10.
  - Macramé tvoření s RC Olivy
    - Závěsy na květináče – 12. 10.
    - Andělíček – 26. 10.
  - Odpoledne pro mámy a děti s Ostrovem pro rodinu – 16. 10.
  - Role prarodičů v dnešních rodinách – 17. 10.
  - Relaxační koncert s hudebními nástroji pěti kontinentů – 19. 10.
  - Konference k rodinné politice Náhradní rodiny v turbulentní době – 19. 10.
  - Bezpečí – beseda s Městskou policií Olomouc – 30. 10.
- Rezervace na webu aktivni.olomouc.eu.

s neaktivnějšími seniory a s největším počtem fungujících seniorských klubů.

Prevence ve veřejném prostoru

S návodem na to, jak předcházet negativním jevům v ulicích, může pomoci zeď kotelny. Do Street Art Festivalu se městu letos podařilo zapojit i mladé lidi. Dostali možnost malovat s umělci na zdi vytipovaných městských kotelen. Jedna zeď umělec, druhá umělec ve spolupráci s mladými podle společného návrhu.

„Věříme, že pokud dostanou mladí lidé možnost vyzkoušet si na ulici legálně spolupráci s uznávanými umělci, bude to mít své přínosy nejen v prevenci, ale i ve veřejném prostoru,“ je přesvědčena náměstkyně Kateřina Dobrozemská. Do budoucna zvažuje, že by mladí lidé do veřejného prostoru mohli vstoupit prostřednictvím legálních cvičných zdí na různých místech ve městě.

Jaká je a co by měla podle vás obsahovat nabídka sociálních služeb v Olomouci?

EVA KOLÁŘOVÁ

ANO 2011

V našem městě je nabídka sociálních služeb velmi rozsáhlá, stejně jako je široké spektrum potřeb. Město každoročně podporuje ty služby, které jsou registrované v síti kraje, a individuálními dotacemi pak i ty neregistrované. Řídí se přijatým plánem komunitních služeb města Olomouce, který je pravidelně aktualizován. Jsou ovšem služby, které se potýkají s nedostatkem pracovníků a jsou klienty poptávané. Stejně jako se mění struktura potřeb klientů, město reaguje na tyto potřeby v rámci daných kompetencí.

ALEŠ PRSTEK

PROOLOMOUC A PIRÁTI

Město a poskytovatelé sociálních služeb dlouhodobě spolupracují. Výsledkem koordinační role obce je ukončení činnosti ubytovny v Riegrově ulici. Konečně vznikají odlehčovací služby pro rodiče postižených dětí a pracuje se na zvýšení kapacit dostupného bydlení. Chybět budou vždy peníze. Proto musíme rozumně „investovat“ do prevence i poradenství a držet co nejširší nabídku. Každý z nás se může během života setkat se situací, kdy potřebuje pomoc. Čas potom, zvláště u dluhů, hraje zásadní roli.

MARTIN JIROTKA

SPD A TRIKOLORA

Předně si musíme říci, že sociální služby nepůsobí v Olomouci nějak nahodile, jejich nabídka je plánována a koordinována na základě potřeb občanů v souladu s možnostmi financování těchto služeb. Sociální služby nejsou finančně ziskové a vždy pro svoji činnost potřebují dotační podporu z MPSV, obce či donátora, případně svého zřizovatele. V souladu s tímto se domnívám, že nabídka služeb je dostatečná. Více bychom rozšířili terénní služby přímé péče, které jsou efektivnější a méně nákladné v porovnání s pobytovými zařízeními.

LUKÁŠ KRBEČEK

SPOLEČNĚ

V Olomouci je několik organizací zabývajících se pomocí cílovým skupinám a sociální politika je dle mého názoru dostatečná, s přihlédnutím k městskému rozpočtu. Vždy je prostor ke zlepšení, nicméně fungování sociální komise a sociálního odboru považuji za efektivní. Vždy a všude se najdou jedinci, kteří parazitují na sociálních dávkách, avšak tento jev je o osobní odpovědnosti každého z nás. Město se snaží nastavit sociální politiku tak, aby se pomoc dostala vždy k potřebným s maximální mírou efektivity.

ŠTĚPÁN KELLNER

SPOLU

Nabídka sociálních služeb je v Olomouci velmi široká. Je však důležité, aby nabídka byla dostupná, kvalitní a citlivě reagovala na potřeby obyvatel Olomouce ve všech fázích jejich života. V dnešní době doléhá na všechny z nás ekonomická krize, která s sebou nese problémy sehnat sociální bydlení. Olomouc začala v minulém volebním období připravovat projekty sociálních bytů, je potřeba je začít realizovat a spolu s vyčleňováním dalších bytů z městského fondu více pomoci nízkopříjmovým žadatelům.

EVA MACHOVÁ

STAN A ZELENÍ

Nabídka velmi často odpovídá možnostem poskytovatelů sociálních služeb. Otázkou je, jestli odpovídá vždy potřebám občanů města. Ideální je situace, kdy služby kopírují potřeby obyvatel a poskytovatelé mají dostatek finančních prostředků i zaměstnanců pro jejich zajištění. Co bych si přála, resp. bych přála nám všem v Olomouci? Určitě takovou nabídku služeb, které budou dostupné, když je potřebujeme.

Pohledem primátora

DŮVĚRA JE JAKO LEPIDLO

Říjnový pohled primátora musí být nutně ovlivněn paletou podzimních barev, kterou tento měsíc rozprostře nad celou Olomoucí. Milovníci romantických záběrů naplní sociální sítě krásou, která vyznačuje ze spojení historické architektury a přírodního bohatství našeho města. Vždycky si rád tyto fotografie prohlížím, přemýšlím o úhlu, ze kterého byly pořízeny, přidám palec či srdíčko a užívám si příspěvek, který ani ti nejotrlejší hejtrři nemají potřebu zaplevelovat negativními komentáři. Jednoduše čistá radost z milovaného města, na které nám v minulém měsíci pěli chválu zástupci nizozemského partnerského města Veenendaal, návštěvníci mezinárodní výstavy psů nebo podzimních festivalů a kulturních akcí z celé České republiky i zahraničí.

Na barevnosti městu přidal i návrat tisíců studentů Univerzity Palackého, která svůj další akademický rok zahajuje v duchu oslav výročí svého založení. Musím poděkovat za bezpočet pozvání, kterých se mně i dalším kolegům z vedení města od univerzity dostává. To je neklamným znakem stále se zlepšujících vztahů mezi městem a nejvýznamnější vzdělávací institucí v našem kraji.

Pokud jste to ještě nestihli, udělejte si z procházky parky malou odbočku na Envelopu, kde za přírodovědeckou fakultou vyrostla nová budova Vědeckotechnického parku univerzity. Její zelení pokryté stěny a originální architektura vás v podzimním barevném filtru určitě nadchne stejně jako mě, když jsem se před pár týdny účastnil jejího otevření.

Ne vše je však s příchodem podzimu barvami a sluncem zalité. Se studenty se do města vrací i některé nešvary, které po klidné prázdninové sezoně začnou obtěžovat občany. Nedodržování zákonů zejména v oblasti provozu kol a koloběžek jezdících po chodnících, vandalismus a porušování městských vyhlášek budou opět předmětem zvýšeného dozoru městské policie a věřím, že poklidná atmosféra univerzitního města zůstane zachována.

Strážci zákona, městští i státní, totiž budou muset zaměřit více úsilí na řešení rostoucího výskytu trestné činnosti,

kterým jsme se na radnici opakovaně zabývali. Přestože zatím není důvod k panice, je namístě prevence a obezřetnost. Stále platí, že příležitost dělá zloděje, a proto si prosím svůj majetek řádně zabezpečte. Ať se jedná o manipulaci s drahými telefony na veřejnosti, nedbale uzamčená jízdní kola, nebo zahradní techniku, odložené cenné předměty v autě, či nestřeženou peněženku, újma za porušení vašeho soukromí bývá srovnatelná nebo vyšší než ta majetková.

Zatímco násilných či mravnostních deliktů mírně ubylo, kriminalita v kyberprostoru nabrala nebývalých rozměrů. Jak se zdá, ani pravidelné zveřejňování případů s podvodnými e-maily lákajícími peněžní prostředky, zneužívání přístupových hesel, kyberšikany a dalších forem této trestné činnosti nestačí k tomu, abychom si svůj majetek v digitálním světě dostatečně chránili.

Zatímco ve světě zločinu se o právo a pořádek stará státní policie, ve světě přestupků úřaduje ta městská. Od začátku roku jich strážníci prověřovali a řešili téměř tři tisíce. Polovinu z nich na poli zákazu žebření a konzumace alkoholických nápojů, druhou pak zejména v oblasti narušování veřejného pořádku a občanského soužití. Rekordmani letošního roku zvládli 4,71 promile, což je o jedno promile méně než vloni, a 13 opakovaných převozů na záchytku. Loňský rekord 450 převozů, z toho 78 u jedné osoby, tak doufám nebude pokořen.

Z jednoho pohledu to může vypadat jako úsměvná statistika, ale tato čísla doprovází i data o rychlém nárůstu počtu uživatelů drog, kterých máme ve městě okolo 700, a více než desetinásobném počtu problematických konzumentů alkoholu. Přitom s alkoholem přichází do styku téměř tři čtvrtiny nezletilých školáků. Letošní nálezy použitých injekčních stříkaček se blíží číslu 500 a roste jejich výskyt u dětských hřišť a dalších rizikových lokalit.

Přestože opět rozšiřujeme kamerový systém o nové lokality, je obezřetnost namístě. Olomouc má velmi propracovaný systém práce s lidmi, kteří se dostali do problémů se zákonem, závislostí či ztrátou domova. Pokud chtějí oni sami či jejich blízcí, pomoc se jim dostane.

Nechci však, abychom se stali magnetem v regionu, který díky tomuto systému přitahuje problémové občany. Ti na našem městě pouze parazitují a my vynakládáme rok od roku větší peníze z městské kasy na udržení pořádku. Strážník nemůže stát všude a z uvedených čísel je vidět, že rozhodně nezhálí.

Zhoršující se ekonomická situace občanů a nedomyšlené škrty vlády s obrovským dopadem do městského rozpočtu budou situaci ještě zhoršovat. Důležitá je ale vzájemná důvěra – lepidlo, které drží naše město pohromadě.

Mirek Žbánek
primátor

Lampionový průvod

V sobotu 28. října budeme slavit 105. výročí republiky. Založení samostatného státu Čechů a Slováků si Olomouc tradičně připomíná lampionovým průvodem. Program zahájí v 17 hodin vojenská hudba

na Horním náměstí, průvod s lampiony se dá do pohybu o půl hodiny později po trase: Horní náměstí – Ostružnická – Denisova – náměstí Republiky – 1. máje – Žižkovo náměstí.

Pietní akt s kladením věnců u pomníku T. G. Masaryka a ohňostrojem začne v 18 hodin. ■ ise

Architekt a náměstek primátora Tomáš Pejpek řeší společně s kolegy z jiných odborů novou parkovací politiku v Olomouci. Její odpůrci nejčastěji argumentují absencí zachytných parkovišť.

„Plochy Park and Ride jsou z minulosti v územním plánu vymezené, jenže často bez přímé vazby na hromadnou dopravu a hlavně pozemky většinou nejsou ani v majetku města, takže jsou velmi málo použitelné,“ ozřejmil náměstek Pejpek. Olomouc tak musí spoléhat na kombinaci více možných řešení včetně motivační síly, kterou má parkovací poplatek.

Proč vznikla parkovací politika?

Na základě poptávky. V částech města přetížených parkováním chceme zvýhodnit rezidenty, tedy ty, kdo v dané oblasti bydlí, aby oni zaparkovali snadněji než ostatní skupiny motoristů.

Co budeme dělat s ostatními skupinami?

To je složitější. Tím, že regulativ, tedy způsob, jakým se to řeší, je finanční, tak se to ostatním prodraží. Pak automaticky klesne poptávka a ti ostatní budou hledat alespoň částečně jiné možnosti, jak to řešit, a budou volit nejrůznější jiné strategie. Ve městech, která regulaci parkování zavedla, to takto funguje.

Jaké strategie?

Kdo může, tak přeseď na vlak nebo na autobus. Což asi neplatí pro ty, kdo vozí děti do škol nebo mají komplikovanější cestování po Olomouci. Z diskuzí s veřejností vím, že někteří si už hledají parkování mimo veřejné prostranství.

U někoho na pozemku?

To může být první etapa, ale v dlouhodobém horizontu to povede k tomu, aby se do řešení, kde zaparkovat, zapojily i privátní pozemky a peníze. Tak je to všude ve světě, kde byly zavedeny parkovací zóny.

Takže lze očekávat, že soukromí investoři začnou stavět parkovací domy?

Ne hned, i když vlašťovky jsou, ale v dlouhodobém hledisku ano. Ale bude to dělat i město.

Vzniknou zachytná parkoviště?

Udělalí jsme si rozsáhlou řešerši, jaké má město možnosti.

Máme vytipované lokality pro parkovací domy a umíme zajistit drahá parkovací místa a relativně rychle, což dnes znamená třeba tři roky. Co ovšem nemáme, jsou pozemky a ani v územním plánu vymezené plochy, abychom mohli budovat levná parkoviště na terénu.

Takže se nedá vysypat louka kamením a tam parkovat?

To narazíme právě na územní plán i životní prostředí. Protože třeba tam, kde územní plán vymezuje zemědělsky využitě pozemky, nemůžeme budovat parkoviště.

Proč nebudou v Olomouci modré čáry?

Koncept parkovací politiky dělala zkušená externí firma a komunikace během příprav směřovala do magistrátu i směrem k veřejnosti. Princip postupného zavedení parkovací politiky funguje stejně jako s modrými čarami, ale virtuálně, bez toho, že by bylo něco vyznačeno na vozovce.

Co vše se změnilo letos?

Jen podmínky pro parkovací karty v historickém centru, tedy v zónách A a B. Místo papírových karet budou pouze elektronické, které jsou vázány na registrační značku, takže nebudou přenosné. Další fáze, tedy zavedení zón C a D, se chystá až na příští rok, což možná některým nebylo ze strany naší komunikace zcela zřejmé.

Velké parkoviště je třeba na tržnici, počítá se s ním i dál?

Tržnice je brownfield v centru města, jehož finální stav je záležitost miliardových investic, aby tam byl dobudován chybějící kousek města. A tento proces na deset, patnáct let ještě nezačal. Nikdo ještě nedefinoval, co by na ploše bývalého autobusáku mělo být, jestli komerční výstavba, významná veřejná budova jako knihovna nebo filharmonie, nebo jestli tam vznikne nový magistrát... A tato debata nebyla ani zahájena. To, co nyní řešíme, je využití ploch na straně tržnice. Nemusí tam být jenom tržiště a jednou za rok kolotoč. Je to místo natolik atraktivní, že by mělo být využito víc.

Také se tam musí člověk dostat autem, třeba i elektrickým...

Ne. Tam dnes projde tolik lidí, že tam nepotřebujeme dostat další. Kdo jede autem, parkuje na starém autobusáku nebo v Šantovce. Předpoklad, že město funguje jen tam, kam se dá dojet autem, už dnes neplatí. Ale chceme o tom diskutovat s veřejností, aby lidé řekli, co tam chtějí, a probíráme to i s renomovanými architekty.

To se ale netýká budovy?

Ne, ta je nyní v soukromých rukou.

Není to polovičaté, řešit celý prostor bez budovy tržnice?

Prostor bude řešený v komplexu s historickou budovou, ale ta zůstává v soukromých rukou. Kdyby ji město umělo vykoupit a rekonstruovat, byla by to skvělá iniciace celého prostoru, ale současná koalice to nemá v plánu, je to náklad v řádu stovky milionů korun. Pro město je důležitější postarat se dobře o podobu rozsáhlých ploch, které mu patří. ■ Pavel Konečný

Tomáš Pejpek

náměstek primátora

Kompetence: strategie a řízení, informatika a Smart City.

Re-use centrum pomáhá studentům i ekonomicky slabším

První rok má za sebou Re-use centrum v Andělské ulici. Je součástí nového sběrového dvora Technických služeb města Olomouce (TSMO).

„Olomoučané si na tento ekologický způsob likvidace odpadu ze svých domácností pomalu zvykají. Je to jeden z nejjednodušších způsobů, jak darovat nepotřebné funkční věci dál,“ uvedl ředitel TSMO Pavel Dostál.

Do Re-use centra mohou Olomoučané bezplatně odevzdat drobnější funkční předměty ze své domácnosti, které by jinak vyhodili do kontejneru. Takto je

mohou snadno darovat, aby posloužily ještě někomu jinému. Funkční věci, které je líto nebo škoda vyhodit, stojí vyskládané v policích obrovského kontejneru. Najdete tam lyže, dětské autosedačky či nádoby. Vše sice použité, ale vše funkční a za zlomek ceny. Chodí si pro ně studenti i každý, kdo chce ušetřit.

„V žádném případě nepřijímáme elektroniku a elektrozařízení, čalouněný nábytek, matrace a peřiny, oblečení a obuv, stavební materiály, zvířecí hračky a pelechy. Tyto věci se nepřijímají z hygienických nebo bezpečnostních důvodů,“ doplnil ředitel Dostál.

Re-use centrum nenahrazuje sběrové soboty a zaměstnanci TSMO jsou oprávněni nepřijmout věci, které nejsou vhodné.

Provozní doba je neděle–pátek od 10:00 do 14:00 a od 14:30 do 18:00. ■ dtx

Obrázek na auto

Svozová auta Technických služeb města Olomouce vyzdobily děti. „V dubnu letošního roku proběhl druhý ročník Dne otevřených dveří, kdy jsme vyhlásili soutěž pro žáky základních škol s názvem Chráníme přírodu. Ta měla i výtvarnou část,“ vysvětlil ředitel Technických služeb Pavel Dostál. Cenou pro výherce byl polep svozových aut jejich dílem. Výtvary nyní budete potkávat v ulicích města. ■ dtx

Olomouc má titul za třídění odpadu

Vítězné ocenění mezi městy, které nejlépe třídí komunální odpady, patří Olomouci, která obsadila první místo v kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel v soutěži O keramickou popelnici.

Do soutěže bylo zapojeno 399 obcí a měst Olomouckého kraje. V samotném klání se hodnotila vykazovaná data v systému. Šlo především o množství vytríděných odpadů na jednoho obyvatele a počet tříděných komodit na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocena byla mimo jiné i hustota sběrné sítě a další doplňková kritéria.

„Tohle téma lidi stmeluje i ve městě o takové velikosti, jako je naše Olomouc. Jen díky tomuto spojení, velké míře zodpovědnosti Olomoučanů a také díky dobře vybudované infrastruktuře a systému pro sběr a třídění odpadů totiž dokážeme dosáhnout takového

vysokého ocenění,“ komentoval umístění Olomouce v soutěži náměstek primátora Otakar Štěpán Bačák.

Nedílnou součástí ocenění jsou i motivační finanční odměny na podporu odpadového hospodářství, které obcím na medailových příčkách poskytne Olomoucký kraj. Obce si mezi sebe v závislosti na konečném umístění rozdělí částku 300 tisíc korun.

Jeden obyvatele kraje vytřídil za rok 2022 v průměru 88,7 kilogramu odpadu v rámci obecních systémů do barevných kontejnerů a do menších nádob přímo u domů. „To je zhruba o deset kilogramů více, než tomu bylo před dvěma lety. Olomoucký kraj tím udržel stejně jako loni první příčku v pomyslném srovnání všech českých krajů,“ vysvětlila Martina Filipová, ředitelka oddělení regionálního provozu společnosti EKO-KOM, která soutěž organizuje.

Soutěž O keramickou popelnici je 18 let nedílnou součástí informační kampaně zaměřené na podporu sběru separovaného odpadu. ■ ste

TŘÍDĚNÍ ODPADU města nad 15 000 obyvatel

1. Olomouc
2. Šumperk
3. Hranice
4. Prostějov
5. Přerov

CHTĚLO BY TO SUPER MOBIL? TAK...

Čtyřčlenná rodina ročně **vyhodí potraviny za 14 000 Kč**. Šetřete nejen životní prostředí, ale i svoji peněženku. Tipy, jak neplýtvat, na www.kaufland.cz/nekrmkos.

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

MILION KORUN *pro Olomouc.*

Společně zlepšujeme
život ve vašem městě.

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

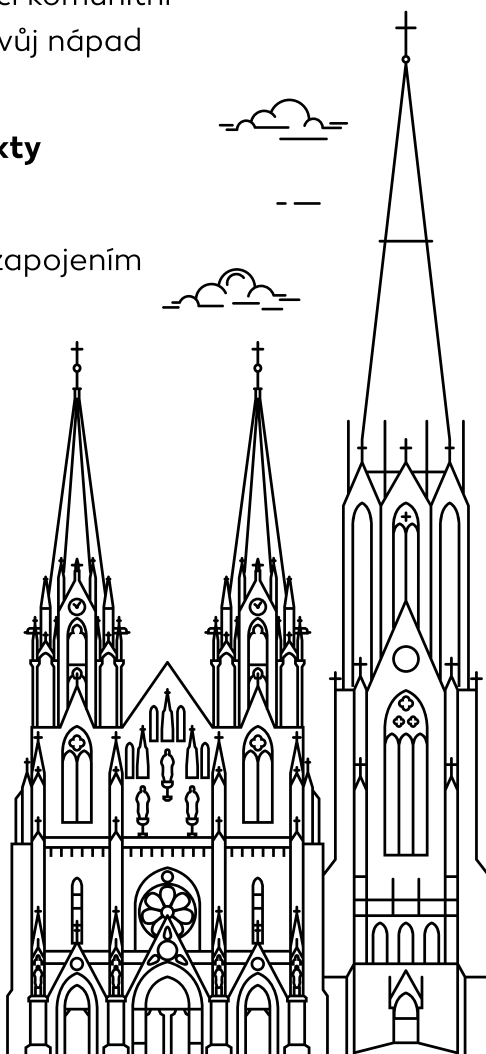
Pojďte spolu s námi změnit Olomouc k lepšímu! Kaufland ve spolupráci s Nadací Via spouští poslední ročník grantového programu Milion pro Olomouc. Během 3 let celkově darujeme 1 000 000 Kč na projekty podporující komunitní život a úpravu veřejného prostoru. Přihlaste svůj nápad a získejte finanční částku na jeho realizaci.

NADACE VIA

Kaufland spolu s Nadací Via podpoří projekty zaměřující se na:

- pořádání nekomerčních kulturních akcí se zapojením dobrovolníků,
- pořádání sousedských setkávání či jiných kreativních akcí,
- nastartování provozu komunitních center, zahrad či dílen,
- vytváření venkovních a vnitřních míst pro setkávání,
- výsadbu květin a stromů na veřejných prostranstvích,
- úpravu zanedbaných míst či revitalizaci parků.

Termín uzavření přihlášek je **19. 11. 2023**.
Více informací na www.kaufland.cz/milion

Benefiční aukce pro hospic Nejste sami

Od konce října si můžete v atriu Envelopa Office Center prohlédnout obrazy, které se budou v listopadu dražit v Arcibiskupském paláci. Výtěžek podpoří mobilní hospic Nejste sami.

Díla do aukce, která se uskuteční v pátek 10. listopadu, věnovaly desítky umělců a individuálních dárců. „Díky výnosu z poslední dražby jsme zakoupili nový automobil, a můžeme tak pomáhat většímu množství umírajících pacientů přímo v jejich domovech. Věříme tomu, že

i letošní aukce bude úspěšná,“ uvedl za hospic Martin Štainer.

I když provoz hospice financují zřizovatelé z příspěvků zdravotních pojišťoven, města, kraje a mnoha okolních měst a obcí, minimálně pět milionů korun potřebují získat od dárců a sponzorů na úhradu na péči o dospělé i dětské umírající pacienty. „Díky širokému spektru našich specializovaných služeb mohou poslední dny prožít ve svém přirozeném prostředí,“ doplnil Štainer.

Vernisáž předaukční výstavy se koná 27. října od 17 hodin v Atriu Envelopa Office Center na třídě Kosmonautů. Vstupenky na aukci v hodnotě 350 korun jsou k dostání v Informačním centru v podloubí radnice nebo v Galerii města Olomouce na Dolním náměstí 7 a v sídle hospicu Nejste sami na Pekařské 9.

Rezervaci lístků můžete učinit telefonicky na čísle 724 234 439 nebo e-mailem na asistent@nejstesami.eu. ■ dtx

Celonárodní sbírka Bílá pastelka podpoří nevidomé

Od 9. do 11. října proběhne 24. ročník celonárodní veřejné sbírky Bílá pastelka. Výtěžek sbírky umožňuje poskytovat služby, díky nimž mohou nevidomí

a těžce zrakově postižení vést co nejvíce plnohodnotný život.

Dobrovolníci v bílých tričkách s logem sbírky potkáte i v olomouckých ulicích. Přispět můžete i bezhotovostně prostřednictvím QR kódů umístěných přímo na kasičkách, kterými budou dobrovolníci vybaveni.

Výtěžek sbírky z regionu se využije na služby pro zrakově postižené v celém Olomouckém kraji a podpoří služby, které poskytuje obecně prospěšná společnost Tyfloservis a její zakladatel, zapsaný spolek Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR.

„Obecně prospěšná společnost Tyfloservis nabízí podporu, informace a nácvik dovedností lidem, kteří přes vážné zrakové potíže hledají cestu k co možná nejsamostatnějšímu životu. Pomáhá zrakově postiženým s nácvikem orientace s bílou holí, nácvikem sebeobslužných dovedností, učí nevidomé číst a psát Braillovo bodové písmo a učí psát na klávesnici počítače bez zrakové kontroly,“

objasnila za olomoucký Tyfloservis Michaela Ševčíková.

Vloni činil výtěžek sbírky v celé republice necelé čtyři miliony korun. ■ dtx

Koncert bez not

Nevidomá zpěvačka a klavíristka Ráchel Skleničková koncertovala koncem léta na Svatém Kopečku. Nadaná mladá absolventka HAMU se účastnila 29. ročníku festivalu Dny umění nevidomých. Ten každoročně pořádá Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, aby představila veřejnosti nadané zrakově postižené umělce a přesvědčila ji o tom, že nevidomý či slabozraký člověk má pouze ztížené zrakové možnosti, ale jinak je zcela schopen být nedílnou součástí společnosti. ■ dtx

POMAZLIT A PROBARVIT

Jana Posníková (*1991), herečka v angažmá Moravského divadla začínala v Divadle Tramtarie. Vystudovala divadelní vědu na Masarykově univerzitě a na JAMU obor Divadlo a výchova. I když pochází z Přerova, cítí se dnes Olomoučankou.

Na typickou otázku, jestli existují i malé role, odpověděla bez váhání. „Není malých rolí, je jenom malých herců! Je to sice naučená fráze, ale já si to i myslím.“ Jana Posníková před čtyřmi lety přestoupila z Tramtarie do „velkého“ divadla a na zásadní roli zatím čeká. Tvrdí, že hrát menší role je občas výhodnější.

Kdy jsou malé role lepší?

Někdy ta velká role může být nevděčná. Je mnohem těžší. A někdy se v malé roli člověk může vyblbnout. Myslím, že herec má přijímat to, co přichází. I když chápu, že pokud někdo hraje jen malé role, může být frustrovaný. Každý toužíme po hauptce.

A ten, co hraje jenom velké?

Tak je většinou vyčerpaný nebo vyhořelý...

Když říkáte vyblbnout, máte raději komické role?

Mám ráda, když se to střídá. Nad vážnou rolí musíte hodně hloubat a přemýšlet. Komédie zase stojí mnohem více energie, protože to, co vypadá vtipně a jenom tak, dá hromadu práce. Obecně mě ale vážnější věci lákají více.

Co všechno může výkon na jevišti ovlivnit?

Všechno. Může to být fyzický stav, zdraví, pokud se děje něco v osobním životě, snažíme se všichni být profíci a podávat stejný vyrovnaný výkon, ale jsme jen lidé, ne roboti. I když se říká, že jeviště léčí.

Takže herci jsou pořád zdraví?

Na jevišti ano, v portále už je to něco jiného.

Jak jste se dostala k divadlu?

Jako malá jsem prohlašovala, že budu herečka, a máma mě vzala na konkurz do televize na filmovou roli. Nezískala jsem ji, ale dostala ji holka, co chodila do dramaťáku, tak jsem tam začala chodit taky. Na Základní umělecké škole Žerotín mi paní učitelka Palarčíková řekla o konkurzu do Divadla Tramtarie a tam jsem zůstala. Během angažmá jsem pak vystudovala v Brně.

Jak došlo na kontrakt s Moravským divadlem?

Nastupovala jsem za mateřskou dovolenou. Zavolal mi Roman Vencl, jestli se můžeme potkat v divadle. Tehdy obě divadla spolu dělala Herce na ležáka, tak jsem si říkala, to je možná něco o stand-upu. V kanceláři seděla i dramaturgyně Míša Doleželová, tak mě napadlo, že to možná bude hostovačka, a oni na mě vybalili, jestli bych nechtěla k nim do

divadla. Nemohla jsem tomu uvěřit, tak jsem se ptala, jestli na obchodní oddělení. A oni, že ne, jako herečka. Měla jsem nastupovat v půlce sezony a vedení Tramtarie mi vyhovělo. První premiéru jsem měla šestého ledna na svoje narozeniny.

Jak se učíte texty?

Zatím jsem mladá a relativně to jde. Pokud je to náročný dialog, tak si na telefon načtu cizí repliky za kolegy a nechám pauzu na svoje, pak se to učím přes sluchátka. Když si text jen zakrývám papírem, tak pak podvádím a nakukuju i na svoje repliky.

V úvodní premiéře sezony Jmenuji se Ašer Lev hrajete matku hlavní postavy. Jaká je to role?

Složitá. Protože se jedná o rodinu ortodoxních židů a ona neustále stojí mezi svým synem a manželem. On maluje třeba Ježíše, což je pro ortodoxní židy jako by pracoval v porno průmyslu. Je pro ni těžké obstát mezi vírou, manželem a synem.

Kam byste tuto roli zařadila?

Zařadila bych ji mezi vážné a náročnější. Hrozně mě baví, navíc jsem se hodně dozvěděla. Ale zatím zkusíme a musím se s ní ještě pomazlit, ještě je neprobarvená. Je pro mě výzvou, je to jiný styl divadla – pro náročnějšího diváka. Děj se neposouvá jen textem, ale i divadelními obrazy, které si ten divák musí interpretovat.

Jak se probarvuje a promazuje?

Musíte se na to podívat z venku, jestli ukazují tu postavu ve více světlech a nemám stejné prostředky, třeba intonaci, jestli je to čitelné pro diváka, je toho hodně. Musíte na to neustále myslet a zkoušet.

Na dnešní zkoušce jste byla taková našťvaná matka...

Šlo spíš o strach, protože jí umře bratr, její manžel neustále cestuje a ona se bojí o syna, který nedal vědět, kde je. A strach o někoho blízkého jsem zažila v životě několikrát.

A způsobovala jste třeba strach rodičům, že jste byla dlouho večer venku?

Myslím, že určitě, byla jsem divoká černá ovce.

Jezdí vaše rodina na premiéry?

Téměř celá rodina jezdí. Ne vždy na premiéry, ale máma mě určitě viděla ve všem, v čem jsem hrála. Má hodně ráda divadlo a já jsem její nejoblíbenější herečka.

Nejste jen herečka, ale i divadelní lektorka. Učila jste hrát děti na Ukrajině. Co a kde to bylo?

V Koločavě, kam se stahují děti z nebezpečných oblastí, tak aby se seznámily s těmi, co tam žijí. Nazkoušeli jsme s nimi tři pohádky z Minioper Svěráka a Uhlíře: O Budulínkovi, Červenou Karkulku a Šípkovou Růženku – Spjacu krasuňu. Hráli pro sebe, pro své rodiče i celou Koločavu.

Jak jste se domlouvali?

Byly jsme tři lektorky a každá měla svou tlumočnici z filozofické fakulty, které studují ruštinu a rozumí ukrajinsky. Samotní Ukrajinci samozřejmě nepoužívají jazyk agresora, ale nám rozuměli, teda tlumočnicím, já neumím žádný z těch jazyků. Na ruštinu odpovídali ukrajinsky.

Naučila jste se nějaké ukrajinské výrazy?

Vybáz, to znamená promiň. Říkala jsem si, to se naučím, to zní jako ibáč. A pak jsem stoupla na nohu holčičce a řekla jsem jí vybalgin.

Když není malých rolí, je malých divadel?

Je. A to je kouzelný, má to něco do sebe. Můžete tam být víc civilní, zmenšit gesta, může to být intimnější. Jste divákovi prostě blíží.

Dá se porovnat Divadlo Tramtarie a Moravské divadlo?

Moc ne, mají jinou cílovku a jiný styl. A nejde jen o velikost. Tramtárka je víc autorská a dělají věci po svém. Když k tomu přidáme Divadlo na cucky, tak si uvědomíte, že v Olomouci máme divadla, která jsou vždy pro někoho. Někdo rád míchá styly a chodí do všech, někdo jen do jednoho. Když jsem přestupovala, pár lidí mi řeklo, dobře, my teda budeme chodit i do Moravského. ■ Pavel Konečný

DIVADELNÍ LEKTORKA

Kdyby Jana Posníková nebyla herečkou, mohla by se živit jako pedagožka dramatického oboru na ZUŠ nebo jako divadelní lektorka. Dělala by workshopy k inscenacím, aby se lidé naučili interpretovat složitější a náročnější kusy. U Moravského divadla existuje Ateliér MDO, který takové workshopy připravuje, stejně jako dramaturgické úvody k inscenacím nebo besedy po představení. Může přijít kdokoliv. Divadelní lektor uvede diváky do tematiky, aby jim pomohl inscenaci rozklíčovat.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

Skoro týden trvaly na počátku září v Olomouci Dny evropského dědictví. Byly slunečné, veselé, plné otevřených památek, výstav, hudby a zábavy. Program zahrnoval devět desítek položek a jeho součástí byl i křest nového alba olomoucké hudební formace Nylon Jail. ■ pok

stal kolos, který se řadí mezi největší sportovní události Olomouckého kraje. Kromě českých týmů dorazily i kluby ze Slovenska a poprvé mělo zastoupení i Finsko – Espoo Oilers vypadli v osmi-finále.

Moravian Cup si dlouhodobě zakládá na perfektní organizaci a slouží pro kluby jako poslední prověrka před startem soutěžní sezony. „Postupně se dostáváme mezi nejprestižnější florbalové turnaje v Česku. Příští rok bychom chtěli poprvé do akce zakomponovat i dívčí kategorie,“ uvedl ředitel turnaje Lukáš Rubín. Podle něj je má mnoho hráčů Olomouc spoje-nou se sportovním zážitkem.

Celkové prvenství slavili domácí FBS Olomouc (B14 a B8), dvakrát Gullivers Sokol Brno (B12 a B10), v B16 zvítězili zlíňští Lions a nejprestižnější kategorii B18 ovládla FBC Ostrava. ■ deš

FLORBALOVÝ TURNAJ TEMPISH MORAVIAN CUP BYL ZNOVU REKORDNÍ

Florbal podeváté ovládl Olomouc, tentokrát dokonce na tři dny. Na 1400 mladých sportovců a stovky členů doprovodu obsadily sportovní haly v krajském městě.

Dvaosmdesát chlapeckých týmů v pěti věkových kategoriích do 18 let sehrálo v rámci Tempish Moravian Cupu stovky zápasů a radovalo se z mnoha parádních gólů.

Turnaj se letos poprvé rozšířil na tři dny a přibyl nový informační systém s live výsledkovým servisem i jedna nová hala – na Slovanském gymnáziu. Ta se zařadila k zavedeným sportovištím Univerzity Palackého na Lazcích, DHK Zora Olomouc, SŠP Rooseveltova a gymnázií Čajkovského a Hejčín.

„Poprvé jsme vyzkoušeli třídenní formát. Podle všech reakcí to je cesta, jak turnaj rozšířit. Jinak nás v expanzi limituje počet vhodných hal ve městě,“ hodnotil průběh Tempish Moravian Cupu zástupce ředitele turnaje Johan Čáp.

Moravian Cup se zrodil jako malá přípravná akce pro dorostence a juniory FBS Olomouc, postupem let se z něj

Olomoučtí biketrialisté uspěli na mezinárodní scéně

V letních měsících vrcholí biketrialová sezona a v tomto období dosáhli na řadu úspěchů reprezentanti Biketrial klubu Olomouc.

Ve španělské Duraně proběhly Světové hry mládeže – UCI Trials World Youth Games. Této nejvyšší světové soutěže se zúčastnili nejlepší čeští závodníci v mládežnických kategoriích od 9 do 16 let. Česko reprezentovalo čtrnáct jezdců, čtyři z nich byli z olomoucké trialové líhne.

V kategorii benjamin byl na 21. místě Pavel Povýšil a na 14. místě Matyáš Buriánek. V kategorii minime obsadil sedmou příčku Věnek Valenta.

Největším úspěchem bylo druhé místo desetiletého Josefa Buriánka v kategorii poussin.

Ve francouzském La Tour-de-Sçay pak proběhlo mistrovství Evropy v biketriálu. Matyáš Buriánek vybojoval první mezinárodní medaili a rovnou to bylo zlato v kategorii do 14 let. Josef

Buriánek přidal stříbro v kategorii do 12 let a neztratila se ani Johanna Brzobohatá, jedenáctá v kategorii do 10 let. ■ deš

Olomoučanka Klára Knebllová přepsala kanoistickou historii

Na mistrovství světa juniorů a U23 ve vodním slalomu vybojovala Klára Knebllová tři zlaté medaile.

Olomoucká závodnice vyhrála závod v kayak cross a přidala tituly v K1 a C1 v týmech. Individuální stříbro pak vybojovala na kajaku a bronz na singlu a stala se neúspěšnější závodnicí v historii mistrovství světa. Přitom ještě v červenci se musela Knebllová omluvit z účasti na mistrovství Evropy ze zdravotních důvodů a také v průběhu světového šampionátu bojovala s bolestí předloktí.

„Je to neuvěřitelné, jsem strašně šťastná. Již od nominace jsem řešila

zánět šlach, byly chvíle, kdy jsem si nedokázala ani vyčistit zuby. Odstoupit z mistrovství Evropy bylo jedno z mých nejtěžších rozhodnutí v životě a moc jsem si přála mít šanci předvést, co na vodě umím,“ ohlédla se v čase Knebllová. Příležitost přišla na světové přehlídce. „Poprvé v životě jsem se na startu ve finále mistrovství světa smála, měla jsem prostě radost, že mohu jet,“ těšilo kanoistku. Knebllová vyhrála mistrovství světa již v roce 2021, v loňském roce se stala mistryní Evropy a letos se rozloučila s juniorskou kategorií pěti medailemi.

Dalším skvělým výsledkem na mistrovství světa byl zisk individuální bronzové medaile Lukáše Kratochvíla na singlu a také stříbro olomoucké odchovankyně Terezy Knebllové v kategorii U23. ■ deš

Muchová bojuje o Turnaj mistryň

Velkou šancí na premiérový postup do závěrečného Turnaje mistryň v Cancúnu má po skvělých výkonech v probíhající sezoně tenistka Karolína Muchová. Olomoucká rodačka byla na začátku roku ve světovém žebříčku až na 151. příčce, skvělou jízdou se ale probila do první desítky a v sezonním žebříčku se dostala po US Open na sedmé místo. Do Mexika se dostane nejlepších osm hráček roku.

„Nechám to plynout. Po US Open si odpočinu, i když hodně tenistek pokračovalo na další turnaje. Nic nebudu hrotit. Samozřejmě by bylo hezké si Masters zahrát,“ říká aktuálně druhá nejlepší česká hráčka.

Muchová si během sezony zahrála například čtvrtfinále v Dubaji a Indian Wells nebo finále v Cincinnati, především ale postoupila do finále na Roland Garros a semifinále na US Open. Právě skvělé výsledky na grandslamech tenistku posunuly v žebříčku WTA hodně vysoko. „Dlouho jsem měla zdravotní problémy. Ale pořád jsem věřila, že se vrátím zpátky. Tělo teď drží, cítím se silná a výsledky tomu odpovídají,“ těší Muchovou.

V závěru sezony elitní hráčku ještě čeká finálový turnaj BJK Cupu, kde by měla s Markétou Vondroušovou patřit k oporám národního týmu. „Určitě by bylo hezké, kdybychom tu mísu mohly zvednout. Máme pekelně těžkou skupinu se Švýčarkami a Spojenými státy. Ale když budeme s Maky nominované, dáme do toho všechno,“ plánuje Muchová. ■ deš

Vodní pólisté se připravují na novou sezonu

Olomoučtí vodní pólisté začali přípravu na novou sezonu kempem pod vedením italské olympijské vítězky Cinzii Ragusa a nejlepšího střelce italské ligy Milana Cipova na olomouckém plaveckém stadionu. V letošní sezoně budou pólisté hrát soutěže mladších žáků, starších žáků a mužů, ve spolupráci s klubem Kometa Brno také mladšího dorostu.

V klubu už nebude dále pokračovat nejlepší hráč Filip Dittmer, neboť si ho vyhlédl Klub vodního pola Nováky, sedmnásobný mistr slovenské ligy. Po dohodě klubů a hráče jde o další postupný krok k rozvoji jeho kariéry.

V letošní sezoně se bude konat kvalifikace reprezentace U 19 na mistrovství Evropy, kde mají Hanáci v širším kádru hned tři hráče. ■ deš

AKCE

každé úterý nebo čtvrtek I 15:00 nám. Republiky – **kroužek práce s 3D pery** – dva běhy pravidelné kreativní práce pro děti od 8 let. Přihlášky 585 545 123, dospete@kml.cz

3. a 5. 10. I 14:30–18:00 pobočka Holice – **Houby** – výstavka zajímavých druhů hub, konzultace s Mgr. Milanem Polákem

3. 10. I 16:00 nám. Republiky – **Podzimní dekorace** – možnost odreagovat se na mezigenerační dílně, rezervace 585 545 123, dospete@kml.cz

3. 10. I 16:30 pobočka Jungmannova – **Co (ne)dokáže astrologie** – povídání s Helenou Veličkovou o tom, jak nám astrologie pomáhá orientovat se v sobě samém i v současném světě

4. 10. I 10:00 pobočka Holice – **Objevuj protiklady** – setkání nejmenších dětí s rodiči v rámci projektu S knížkou do života. Tentokrát budeme poznávat svět prostřednictvím kontrastů. Rodiče potěší tipy na dětské knížky.

4. 10. I 15:00 pobočka Neředín – **Zamotané pohádky** – zábavné aktivity a tvoření pro děti od 3 let

5. 10. I 17:00 nám. Republiky – **Tylda** – se spisovatelem a umělcem Richardem Pachmanem se sejdeme nad knihou (a audioknihou), která citlivě mapuje rodinný příběh z období protektorátu odehrávající se také v Olomouci. Na besedu navazuje vernisáž výstavy Pachmanových obrazů.

5. 10. I 13:00–17:00 pobočka Brněnská – **Práce s 3D pery** – výtvarná dílnička pro děti od 8 let i dospělé

6. 10. | 16:00–18:00 nám. Republiky – **3D tiskárny** – kreativní dílna pro dospělé věnovaná 3D tisku ze které si odnesou i vlastní výrobek

9. 10. a 23. 10. I 16:30 pobočka Jungmannova – **kroužek Roboti** – od 8 let, stavění robotů z LEGO stavebnic a jejich programování. Přihlášky 585 545 123, dospete@kml.cz

19. 10. I 13:00 pobočka Holice – **Ježek Bodlinka** – povídání o životě jednoho ježka spojené s kreativní činností

23. 10. I 15:00 nám. Republiky – **Klub deskových her** – zveze každého, kdo má chuť si zahrát klasické i nové stolní hry. Ty si lze půjčit domů.

26. a 27. 10. I 9:00–11:00 nám. Republiky – **Halloween v knihovně** – výtvarné dílničky s trochou strašení

26. 10. I 16:30 pobočka Jungmannova – **Velká Británie po brexitu** – interaktivní beseda o tom, co získali a co ztratili Britové odchodem z EU

31. 10. I 17:30 pobočka Holice – **Hrůzostrašné pohádky** – čtení na halloweenský podvečer pro ty, kteří se rádi trochu bojí

31. 10. I 17:30 pobočka Brněnská – **Úvod do digitální kresby** – dílna pro starší děti i dospělé, kdy při tvoření budou využívat moderní výtvarné prostředky a počítačové programy

6. 11. I 10:00 nám. Republiky – **Umělá inteligence** – v rámci projektu SeniorOn si v klidu vysvětlíme pojem umělé inteligence a možnosti jejího využití

SOUTĚŽE

- nám. Republiky – **O knihu Andrzeje Sapkowského** – soutěž se zaměřením na oblíbeného autora, soutěžní arch najdete v oddělení pro dospělé čtenáře
- pobočka Tabulový Vrch – **Pohádky plné zvířátek** – soutěž o ceny pro předškolní a mladší školní děti

VÝSTAVY

Budovu **na náměstí Republiky** ožívují velkoformátové obrazy výtvarníka, hudebníka a spisovatele, olomouckého rodáka Richarda Pachmana. Slavnostní vernisáž proběhne **5. 10. v 18 hodin**.

Pobočka Brněnská zve na akryly, olejomalby, akvarely či drátované obrazy s minerály Pavly Mádrové.

Pobočka Jungmannova nabízí fotografie starobylých uliček Olomouce a Prostějova autora Jana Čížka.

» www.kml.cz

MORAVSKÉ DIVADLO OLOMOUC

3. 10.	19:00	B	Titus - W. A. Mozart	Opera
4. 10.	19:00	C	Bolero & Carmen - M. Ravel, M. Margaria, R. Šchedrin	Balet
6. 10.	19:00	P	Jmenuji se Ašer Lev - A. Posner	Činohra
7. 10.	19:00	-	Bajadéra - L. Minkus	Balet
8. 10.	13:00	-	Herecký workshop s Romanem Venclem -	
8. 10.	16:00	YO	Hraběnka - J. Hubač	Činohra
9. 10.	19:00	A	Jmenuji se Ašer Lev - A. Posner	Činohra
12. 10.	18:00	-	Večer s klasikou ve Vile Primavesi	Koncert
13. 10.	19:00	V	Přelet nad kukaččím hnízdem - D. Wassenman	Činohra
14. 10.	16:00	ZO	Manon Lescaut - V. Nezval	Činohra
15. 10.	10:00	RPP	Sindibád mořeplavec - Divadlo Scéna Zlín	Pohádka
15. 10.	14:00	OPP	Sindibád mořeplavec - Divadlo Scéna Zlín	Pohádka
15. 10.	19:00	-	Talk show Davida Hrbka s Hynkem Čermákem	
16. 10.	19:00	-	Dokud nás lež nerozdělí - J. DiPietro	Činohra
21. 10.	15:00	-	Baletní workshop pro děti	
21. 10.	19:00	X	Jmenuji se Ašer Lev - A. Posner	Činohra
22. 10.	14:30	NO	Hraběnka - J. Hubač	Činohra
23. 10.	19:00	-	Ivan Hrozný - S. Prokofjev, L. Vaculík	Balet
23. 10.	19:00	-	Teror - F. von Schirach	Činohra
24. 10.	19:00	B	Ivan Hrozný - S. Prokofjev, L. Vaculík	Balet
25. 10.	19:00	C	Ryba ve čtyřech - W. Kohlhaase, R. Zimmerová	Činohra
26. 10.	19:00	D	Hello, Dolly! - M. Stewart, J. Herman	Muzikál
27. 10.	19:00	-	Dokonalá svatba - R. Hawdon	Činohra
28. 10.	17:00	-	Bajadéra - L. Minkus	Balet
29. 10.	19:00	-	Revizor - N. V. Gogol	Činohra
30. 10.	19:00	K	Sherlock Holmes: Vraždy vousatých žen - D. Drábek	Činohra
31. 10.	19:00	L	Ryba ve čtyřech - W. Kohlhaase, R. Zimmerová	Činohra

» www.mdol.cz

MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC

5. 10. – 19:00 Reduta	Olomouc mezinárodní E. Grieg, C. Saint-Saëns, S. Prokofjev; Nikita Ruzhavinskii – violoncello; Christian Knüsel
10. 10. – 17:30 Mozartův sál	Ženský hlas v barvách 94 strun W. A. Mozart, B. Smetana, A. Pärt, B. Britten, M. Ravel, C. Salzedo a další; Anastázie Tomečková – harfa, Amelia Tokarska – harfa, Barbora Řeřichová – soprán, Markéta Vejvodová – průvodní slovo, dramaturgyně
17. 10. – 19:00 Červený kostel	Renesanční umělec Marek Štryncl J. A. Gurecký, J. S. Bach, A. Zimmermann a další; Marek Štryncl – violoncello a umělecký vedoucí
27. 10. – 19:00 Reduta	Slavnostní koncert ke Dni vzniku samostatného čs. státu hudba z filmů Limonádový Joe, Postřižiny, Anděl Páně 2, Léto s kovbojem, Princezna se zlatou hvězdou a dalších; Natálie Tichánková – zpěv; Jan Kučera

» www.mfo.cz

CHCETE TO SPOJIT?

PR GRAM TEL GR PH ŘÍJEN

čt 28 9 tanec 300/250 Kč
20:00
LUDWIG B.: IMMORTAL
BELOVED_BEZ DOTEKU

pá 29 9 tanec 300/250 Kč
20:00
BASIKOVÁ-DVOŘÁK:
ROZHOVORY S ÚTĚKEM

so 30 9 komentovka
14:00
PROHLÍDKA BUDOVY
TELEGRAPH S ARCHITEKTEM

so 30 9 debata 300/250 Kč
20:00
NA TELEGRAPHU S IVOU
BITTOVOU A MICHALEM
SÝKOROU

ne 1 10 divadlo 300/250 Kč
20:00
IMPRA: NEBEZPEČNÉ VZTAHY

po 2 10 film 140/120 Kč
20:00
GOLDA, ŽELEZNÁ LADY
IZRAELE

út 3 10 podcast 120/100 Kč
18:00
JAN BICAN: MY DĚTI
TALK LIVE

do 4 10 výstava
VÝSTAVA SBÍRKY VÁZ

pá 6 10 film+přednáška
18:00
NOC VĚDCŮ: GRAVITACE – KDE
KONČÍ VĚDA A ZAČÍNÁ FIKCE

po 9 10 film 140/120 Kč
20:00
ÚSVIT

út 10 10 debata 80/50 Kč
19:00
TTALK: MIROSLAV MACEK

pá 13 10 vernisaž
18:00
NIKOLA EMMA RYŠAVÁ:
KOLONÁDA
výstava potrvá do
15 10 2023

pá 13 10 open studio
18:30
BARBORA VALÁŠKOVÁ

po 16 10 film 140/120 Kč
20:00
BOD OBNOVY

18–21 10 film+umění
TEFF23 – TELEGRAPH
FILM FESTIVAL

Jeff Koons, Caravaggio,
Tokyo, VR art a další

akreditace a bližší info:
telegraph.cz/teff23

po 23 10 film 140/120 Kč
20:00
ANATOMIE PÁDU

út 25 10 přednáška 390 Kč
18:00
DUŠEVNÍ HYGIENA

čt 26 10 přednáška 100/50 Kč
18:00
PREZENTACE: ČUŠKA,
BUCHTERÍK, KOLLÁRIK

po 30 10 film 140/120 Kč
20:00
JEANNE DU BARRY – KRÁLOVA
MILENKA

do 23 11 výstava
NEW POSITIONS
IN BRITISH PAINTING

Telegraph je dobře dostupná komunitní centrála. Od olomouckého nádraží je to pár kroků, do hlavních ulic tři zastávky tramvají. Jsme na dosah, tak se s námi klidně spojte.

TELEGRAPH ●● JUNGMANNOVA 3, OLOMOUC
49°35'26.6"N 17°16'34.6"E
#TLGRPH WWW.TELEGRAPH.CZ

@telegraph .CZ

KALENDÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ OLOMOUC | ŘÍJEN 2023

1. října

**Sára Lipnerová
a Michaela Krahulová**
vernisaž výstavy
18:00 | Galerie G21

**ProART 2023: IMPRA
- Nebezpečné vztahy**
divadelní představení pod
hvězdnou oblohou
20:00 | Telegraph

3. října

**Fantaskní světy
Petera Klúčika**
vernisaž výstavy
18:00 | Galerie Mona Lisa

Miroslav Urban
vernisaž výstavy
18:00 | Galerie Caesar

4. října

**The Beatles Revival
a Karel Kahovec**
dvojkoncert slavných melodii
19:00 | sál Reduta

Laura a její tygři
bílé košile a rocková energie
20:00 | Bounty Rock Cafe

5. října

V rytmu tance
talkshow Z. Czendlika
a M.V. Kopecké
19:00 | kino Metropol

7. října

Lordi
komedie Oscara Wilda
a Robbieho Rosse
19:00 | kino Metropol

11. října

Albert Frost
vystoupení jihoafrického
zpěváka a kytaristy
20:00 | Bounty Rock Cafe

12. října

Kafka Band: Proces
inspirace dílem Franze Kafky
20:00 | Jazz Tibet Club

14. října

Folk Team
brněnská kapela 50 let
na scéně
20:00 | Bounty Rock Cafe

17. října

Blues Power

jižanská muzika ve špičkovém
balení
20:00 | Kateřinská 10

**18. října
Martijn Versteeg,
Sanne Heymann**

vernisaž výstavy
18:00 | Galerie města
Olomouce

19. října

Richard Müller
koncert slovenské hvězdy
19:00 | kino Metropol

20. října

Symfobia
spojení symfonie s metalem
20:00 | Bounty Rock Cafe

21. října

Klenoty pralesa
zahájení výstavy orchidejí
a tropických rostlin
9:00 | Sbírkové skleníky
Výstaviště Flora

23. října

Teror
strhující morální drama
19:00 | Vědecká knihovna

25. října

**Laco Deczi & Cellula
New York**
jazzová legenda se svou
kapelou
20:00 | Bounty Rock Cafe

26. října

Lenka Filipová
vystoupení přední české
zpěvačky a kytaristky
19:00 | kino Metropol

28. října

Lampionový průvod
tradiční vrchol oslav vzniku
Československa
17:00 | Horní náměstí

Olpešt

benefiční festival na podporu
neziskových organizací
pomáhajících zvířatům v nouzi
17:00 | Bounty Rock Cafe

31. října

Fly Tomorrow
hard rock s foukací harmonikou
20:00 | Kateřinská 10

INFORMAČNÍ CENTRUM OLOMOUC

Horní náměstí – podloubí radnice

+420 585 513 385 | +420 585 513 392

infocentrum@olomouc.eu | Olomouc Tourism

Olomouc_Tourism | OlomoucTourism | #myolomouc

Otevřeno denně | tourism.olomouc.eu

CENA RUDOLFA EITELBERGERA PRO PŘEROVSKÉ DÁLNIČNÍ STŘEDISKO

Hlavní trofej architektonické ceny pojmenované po slavném olomouckém rodákovi Rudolfovi Eitelbergerovi získalo letos přerovské Středisko správy a údržby dálnic od brněnského ateliéru Pelčák a partner architekti.

Cena Rudolfa Eitelbergera se uděluje od roku 2008 a mapuje to nejlepší z architektury, urbanismu a památkové péče v Olomouci a Olomouckém kraji za uplynulé dva roky. „Aby byl přehled opravdu kvalitní, osvědčil se nám interval dvou let, protože je pak z čeho vybírat“, vysvětlila Jana Kiesewetterová, předsedkyně pořádajícího spolku Za krásnou Olomouc.

Komise měla nelehký úkol vybrat z pětadvaceti nominovaných staveb

schůdný počet finalistů a hlavního vítěze. „Dva dny jezdila po celém Olomouckém kraji a vášnivě diskutovala, kdo ve finále zůstane. Pro organizátory soutěže jsou to bolestné chvíle, také mnozí architekti a investoři zažívají zklamání, když jejich stavba vypadne,“ popsala průběh historička umění Martina Mertová.

Nejvíce bodů v dvoukolovém hlasování získal přerovský areál, který se volně inspirovává starými hospodářskými dvorci. „V industriální krajině dálničních obchvatů novostavba jasně dokazuje, že i zázemí technické infrastruktury může být předmětem kultivované práce architekta,“ stojí ve zprávě poroty.

Vítězství jen těsně uteklo napul olomouckému týmu Malý Chmel za

inovativní prostorový koncept rodinného domu v Radíkově. Porotu zaujaly hned čtyři olomoucké rekonstrukce. Bodoval například nárožní dům Kateřinská 13 pro nové Badatelské vědecké centrum Cyrilometodějské teologické fakulty UP nebo adaptace Červeného kostela na kulturní centrum Vědecké knihovny, v němž se vyhlášení cen konalo.

V devítičlenné porotě letos byli Jana Křenková, František Chupík, Rostislav Švácha, Zdenka Vydrová, Imrich Vaško, Jan a Barbora Horovi a Martina Hrabová.

Slavnostní vyhlášení vítěze a finalistů osmého ročníku Ceny Rudolfa Eitelbergera proběhlo v Červeném kostele. ■ dtx

Sváteční turné Moravské filharmonie s filmovými melodiemi

Tradiční turné Moravské filharmonie u příležitosti státního svátku 28. října letos nabídne šest koncertů v Olomouckém kraji. Vedle domácího pódia v Redutě si mohou filharmonii vyslechnout i obyvatelé Jeseníka, Šumperka, Prostějova, Zábřehu a Přerova.

„Pro letošní rok jsme připravili program s hudbou z filmů, které patří do zlatého fondu československé a české kinematografie. Posluchači se mohou těšit na melodie z Limonádového Joa, Postřižín, Anděla Páně, Léta s kovbojem nebo Princezny se zlatou hvězdou,“

uvedl ředitel Moravské filharmonie Jonáš Harman.

Koncert v Olomouci se uskuteční v předvečer státního svátku, v pátek 27. října od 19 hodin v rámci abonentní řady C.

Celé turné začíná prvním koncertem v Jeseníku v pondělí 23. října a pokračuje v dalších městech až do 28. října v Přerově. Program s orchestrem nastuduje přední český dirigent Jan Kučera, kterého si publikum pamatuje například z open-air

koncertu Festival filharmonie na Andrově stadionu letos v červnu. Pěveckými výstupy koncert obohatí Natálie Tichánková.

Více informací a vstupenky na webu mfo.cz. ■ pok

Jan a Jan. Muzeum umění nabízí odraz dvou legend

Svatého Jana Nepomuckého a Jana Sarkandera ve výtvarném umění nabízí nová výstava Muzea umění.

Oba byli Janové, oba zemřeli podle legendy mučednickou smrtí kvůli ochraně

zpovědního tajemství, oba patřili k nejpopulárnějším světcům barokní Moravy a oba se dočkali svatořečení.

„Návštěvníkům nabízíme na šedesát děl odkazujících k oběma světcům. Jsou zde některá proslavená díla, ale i ta méně známá, která jsou nicméně zajímavými a typickými představiteli výtvarného umění věnovaného oběma

osobnostem. Návštěvníci uvidí sochařská díla, monumentální oltářní plátna, devoční grafiku i pamětní medaile,“ uvedla autorka výstavy Simona Jemelková.

Oba Janové bývají ve výtvarném umění často zobrazováni společně, což návštěvníkům ukazuje i olomoucká výstava. ■ dtx

Kudy vedly kroky nizozemských přátel partnerskou Olomoucí

Nizozemským dnem na Horním náměstí vyvrcholily v polovině září oslavy 30 let partnerství s městem Veenendaal. Do Olomouce dorazila na oslavy 25členná výprava z Nizozemí. Účastnil se jich i primátor Veenendaalu Gert Jan Kats, který nejednou vyjádřil nadšení z pobytu v Olomouci.

„Jsem dojatý srdečným přijetím Olomoučanů, kterého se mi dostalo. Líbila se mi atmosféra Nizozemského dne a hlavně hojná účast,“ vylíčil své dojmy primátor Kats.

Jeho náměstkyně Engberta Strooboschera inspirovala návštěva Základní umělecké školy Miloslava Stibora a zhlédnutí baletního vystoupení ZUŠ Žerotín na náměstí. „V Nizozemí takové umělecké školy neexistují, inspiruje mě to k zamyšlení nad vznikem alespoň modelu volnočasových aktivit, který by připomínal, co máte zde v Olomouci,“ řekl náměstek Strooboscher.

Nizozemská delegace zavítala i do Centra materiální pomoci Charity Olomouc. Centrum je totiž organizováno na

základě nizozemského vzoru, který Charita shledala jako funkční. Veenendaalský náměstek primátora Dylan Lochtenber se proto zajímal o denní režim a za jakých podmínek mohou lidé bez domova centrum užívat.

Nizozemští hosté navštívili i katedru nederlandistiky nebo Sluňákov, náplavku či evangelický kostel, kde je po mši nadchlo vystoupení pozounu na kúru a spolu s ním si zazpívali píseň Tulipány z Amsterdamu.

Náměstí zaplnily stánky nizozemských specialit nebo prezentace dovolené na lodi v proslulých kanálech či podrobnosti sdílené cyklistiky. Součástí zábavného programu byly koncerty i kvíz o atraktivní ceny.

Veenendaal je od roku 1993 jedním z neaktivnějších partnerských měst Olomouce. Primátor Mirek Žbánek již dříve ocenil délku i intenzitu vzájemné spolupráce. Letošní výročí bude připomínat i trojramenná lavička přátelství od výtvarníka Václava Lema. ■ pok

Olomouc zaujala v Nördlingenu

Na veletrhu Donau-Ries-Ausstellung v partnerském Nördlingenu v Německu se Olomouc prezentovala ve společnosti 320 vystavovatelů z různých koutů Evropy. Veletrh probíhal na třinácti výstavních plochách o výměře 96 tisíc metrů čtverečních a navštívilo ho téměř padesát tisíc lidí.

„Návštěvníky do Olomouce lákají památky, kultura a stále častěji i kvalitní gastronomie,“ potvrdila vedoucí oddělení cestovního ruchu olomouckého magistrátu Lucie Bartovská. ■ dtx

Univerzita si připomíná své výročí také za oceánem

Výročí 450 let založení olomoucké univerzity si během podzimu připomenou také krajané žijící v USA.

Už v polovině září proběhla ve státě Iowa v Národním českém a slovenském muzeu a knihovně v Cedar Rapids (NCSML) vernisáž výstavy od založení druhé nejstarší univerzity v Česku jezuity až po současnost.

„Autorem výstavy je Pavel Kreisinger z katedry historie. Myslím, že si takto významné výročí zaslouží svou prezentací i za oceánem, kde máme skvělé vazby s lidmi zastupujícími National Czech and Slovak Museum and Library. Mezi našimi strategickými partnery je i několik amerických univerzit a ve Spojených státech žijí také naši absolventi,“ uvedl prorektor Jiří Stavovčík.

NCSML je muzeum a knihovna zaměřující se na českou a slovenskou historii a kulturu, na české a slovenské emigranty v USA i jejich potomky. ■ dtx

RADAR: 800 PŘESTUPKŮ ZA JEDEN ROK

Mobilní radar pro měření rychlosti začali strážníci městské policie používat před rokem. Měření má zklidnit dynamickou dopravu a zvýšit pocit bezpečí nemotorizovaných účastníků silničního provozu.

„Za dvanáct měsíců používání mobilního radaru proběhlo více než dvě stě padesát dopravně bezpečnostních akcí na území celého města včetně okrajových částí. Pro měření vybíráme lokality,

kteřé se vyznačují velkou frekvencí chodců, a to zejména těch nejmladších, v blízkosti školských zařízení. Zjištěno bylo osm stovek přestupků,“ potvrdil ředitel městské policie Pavel Skalický. Podle něj se ale nezdá stálo, že nebyl při měření odhalen žádný přestupek. „Tento fakt můžeme přičíst i tomu, že dáváme vědět přes regionální média široké veřejnosti informace o tom, kde budeme dodržování nejvyšší povolené

rychlosti kontrolovat,“ dodal ředitel Pavel Skalický.

Během léta bylo k dosavadním čtyřiceti místům na základě podnětů z komisí městských částí přidáno osm nových lokalit pro měření v ulicích Tomkova, Wolkerova, Kyselovská, Křelovská, Prokopa Holého, Hněvotínská, na Masarykově třídě a třídě Svornosti.

Nejvíce přestupků bylo zjištěno v místech, kde je rychlost omezena na 30 kilometrů v hodině. Tvořily 62 procent z celkového počtu přestupků. Nejvíce přestupků zjistili strážníci na Horní Hejčínské, Přerovské a Švabinského. ■ pok

Nejtvrdší hasič v Olomouci byl z Plzně

Hbitost, sílu a rychlost českých profesionálních hasičů prověřila nejtvrdší hasičská soutěž, která se konala v polovině září v Olomouci.

Před výškovou budovou Regionálního centra bojovalo o desátý titul mistra republiky 73 závodníků. Absolutním vítězem se stal Pavel Kouřík z plzeňského hasičského sboru.

„V Olomouci se mu pravidelně daří. Od loňska drží traťový rekord, který sice letos nepřekonal, ale přesto porazil všechny borce na startovní listině a vyhrál nejprestižnější kategorii s výběhem osmnácti pater,“ uvedla mluvčí hasičů Lucie Balážová. Vítěz zvládl 315 schodů za 1 minutu a 40 sekund.

Olomoučtí hasiči Lukáš Navrátil, Pavel Popelka a Luboš Ptáček skončili na čtvrtém, šestém a 22. místě. ■ pok

Pecka domy Mohelnice

Rodinné domy
na prodej

metr2.cz

Den otevřených dveří 6.–7. 10.

Lukáš Kouřil

☎ 602 222 618

Začala proměna vnitrobloku mezi Albertovou a Wolkerovou ulicí a chystá se také oprava cyklostezky za Kopretinovou

Rubrika Otevřená radnice slouží ke komunikaci mezi Olomoučany a vedením města. Na vaše otázky odpovídají volení politici i kompetentní úředníci. Pokud má dotaz širší charakter a odpověď informaci pro více lidí, najdete ji na této stránce.

Pane primátore, nikdo nechce danou situaci řešit, tak se obracím přímo na vás. Parkování aut mezi ulicí Wolkerovou a Albertovou pod firmou IDS je prostě marast, jinak se to nedá označit. Mohl byste se tam zajít podívat a něco s tím konečně podniknout. Žádná organizace s tím nechce mít nic společného, jako třeba životní prostředí, policie a podobně, všichni říkají, že není kde parkovat, a tím to končí. Něco tak hrozného by zasloužilo řešení.

Zajímalo by nejen mě, ale i další cyklisty, zda je plánována oprava panelové části cyklostezky (aspoň zalití spár mezi panely asfaltem) 5 EV9. GW Krakov-Morava-Vídeň – úsek od Kopretinové ulice přes železniční přejezd do zatáčky, od níž do kopce již dále vede asfaltka. Je škoda, že tento krátký úsek kazí z jízdy celkový dojem.

Olga Zuščíková

Situaci dlouhodobě sledujeme a už jsme ji začali řešit. Pořídili jsme studii na úpravy celého vnitrobloku, která navrhuje zpevněnou plochu parkoviště, vymezení klidových zón, výsadbu stromů a keřů nebo bezpečný průjezd cyklistů. V těchto dnech začala první etapa prací ve vnitrobloku

za patnáct milionů korun, která zahrnuje prostor mezi Wolkerovou ulicí a úsekem Albertovy ulice od čísla 1 do orientačního čísla 15. V této chvíli se projekt ještě netýká místa, které popisujete, ale je na jeho hranici. Projekt na tuto část ještě není zahrnut do investičního rozpočtu města. obraťte se prosím na Komisi městské části Olomouc-Západ, která je poradním a iniciativním orgánem Rady města, aby zařazení této akce uplatnila v rámci přípravy rozpočtu na příští rok.

Mírek Žbánek
primátor

Zdeněk Wolf

Tuto komunikaci město postupně opravuje od roku 2017. Opravené úseky jsou řádově ve stovkách metrů, protože financí na opravy je málo a v Olomouci je potřeba opravovat daleko důležitější komunikace. Poslední úsek se zatím nepodařilo opravit, protože na něj bylo nutné zpracovat projektovou dokumentaci, požádat o stavební povolení a dohodnout se Správou železnic opravu železničního přejezdu. Nechtěli jsme přistoupit pouze k dočasnému vyřešení stavu zalitím mezer mezi panely a rozhodli jsme se pro daleko sofistikovanější technicko-stavební řešení s dlouhodobým efektem. Stavební povolení bylo vydáno v roce 2022, ale letos se peníze na opravu nepodařilo zajistit. Předpokládáme, že tento poslední panelový úsek by mohl být opraven v příštím roce.

Miroslava Ferancová
náměstkyně primátora

**ZAJÍMÁTE SE O SVÉ OKOLÍ, O SVÉ MĚSTO A CHCETE SE NA TO ZEPTAT?
TRÁPÍ VÁS NĚCO? VRTÁ VÁM NĚCO HLAVOU...?**

Zeptejte se e-mailem na adrese: otevrena.radnice@olomouc.eu

Sport nás baví

„Vždy budu ve sportu podporovat především děti, mládež, genderovou vyváženost a sportovce s handicapem. Když jsem se dal jako dítě na sport, mé první krůčky pochopitelně vedly ke kulatému míči – k fotbalu jako každého kluka, v zimě k hokeji a trávil jsem spoustu času na zamrzlém rybníku. Nakonec se pro mě stala celoživotní vášní cyklistika a triatlon,“ říká rodák z Olomouce Roman Brandýs, místopředseda Národní sportovní agentury (NSA).

Cyklistika byla nakonec to pravé, co ho začalo opravdu bavit – kombinace dřiny a pocitu svobody, kdykoliv jel na kole sám. I díky ní navázal nová přátelství a kamarádství. A tento sport ho naplňuje dodnes! Postupem času se začal věnovat také dalším sportům a získané zkušenosti a znalosti se dnes snaží propojit při práci v NSA. Vraťme se ale k úvodu – určitě se mnou budete souhlasit, že sport nás baví, a to v každém věku. Jako děti nás ke sportu většinou vede naše okolí v čele s rodinou. V současné době ale už tak často nevidíme děti a mládež takzvané „lítat za barákem“ na plácku, jako tomu bylo dříve. Většinou na ně narazíme na sportovištích u škol. Výběr sportu je pak ovlivněn nejen zájmem, ale i místem, časem nebo vyšší finančních prostředků.

Například pro každodenní pohyb určitě můžeme využívat kola, a to nejen jako dopravní prostředek pro rychlý přesun z místa na místo v rámci přepravy ve městě, ale také jako způsob relaxace. Pořizovací cena dobrého kola nemusí být přehnaně vysoká a například v případě města Olomouc si zájemci mohou zapůjčit sdílené kolo a tím se vyhnout problémové otázce „Kam já to kolo vlastně schovám?“. Navíc, město dlouhodobě podporuje rozvoj cyklostezek. Jejich síť se pravidelně rozrůstá. Ale jejich propojení s okolním prostorem i dopravou nejsou, bohužel, v některých případech kladně hodnocena. Je třeba poslouchat hlasy nejen odborníků na dopravu, ale také běžných uživatelů a občanů. Já osobně nejsem každodenní cyklista, ale kolo využívám v rámci relaxace a dokážu ocenit ten pomyslý pocit svobody a radost z jízdy.

Osobně sport pro všechny podporuji a podporovat budu. Vnímám to stejně jako Roman Brandýs. Návyk k pohybu a sportování vzniká především v předškolním věku a na prvním stupni základní školy. Ve vyšším věku si pak vybíráme svoje vzory v řadách úspěšných sportovců a tíhneme k nim. Ať už se jedná o vítěze Tour de France, nejlepší fotbalistku světa nebo nejužitečnějšího hráče NHL. Sport nás vede k cílevědomosti, disciplíně a smyslu pro fair play. A to vše si můžeme přenést do běžného života. Tak ať nás sport v Olomouci baví!

Eva Machová / STAN a Zelení

Ráda bych vás pochválila za výměnu zábradlí ve středových dělicích pruzích na Velkomoravské ulici.

Jako fidička si myslím, že to ani „nebolelo“. (Bolet bude teprve oprava hlavního tahu vedoucího přímo přes město ulicemi Pražská, Foerstrova a Albertova, kde každý den vozím syna do školy.)

Na dělicích pruzích se objevily růže – nevím, jestli to jsou půdo-pokryvné, nebo keřovité, ale hlavně přeji, ať se rozrostou, a o tavalníky, myslím, nemusím mít strach. Přeji zahradníkům, ať se jim při péči o rostliny nic nestane – přece jen práce na silnici, byť na jejím okraji, je rizikovější, jak teď často slyšíme.

Moc ráda vidím, že se v Olomouci snažíte dodat více zeleně. I směrem na Globus přibýlo v dělicích pruzích zeleně.

Opravdu je namíště pochvala za vaši práci, protože to není jednoduché, a budu ráda, když se vám to bude dál dařit.

Přeji vám pěknou a klidnou práci. Také vám přeji více lidí, kteří si toho všimají a oceňují ty změny.

Markéta Příkrylová

OKENTĚS
obchod pro řemeslníky

- » těsnění a těsnící prvky
- » materiály pro montáž oken
- » stavební chemie
- » lepidla a tmely
- » barvy, laky a příslušenství

- » stavební a truhlářské kování
- » spojovací a kotvení materiály
- » obalové materiály
- » ochranné pracovní oděvy
- » protipožární materiály

- 100% česká rodinná firma
- doprava zboží vlastním rozvozem

- profesionální zákaznický servis
- certifikovaná firma dle ISO 2001:2015

- více jak 20.000 položek skladem
- velkoobchod maloobchod

PŘIJĚTE NÁS NAVŠTÍVIT NA MEZINÁRODNÍ VELETRH PRO DŘEVOZPRACUJÍCÍ A NÁBYTKÁŘSKÝ PRŮMYSL VÝSTAVIŠTĚ BRNO
10. - 13. 10. 2023 • HALA Z • STÁNEK 38

www.okentes.cz
Val. Meziříčí, Praha, Brno a Ostrava

INZ2310097

GALERIE ZUŠ Miloslava STIBORA
Pionýrská 4, Olomouc
zve na výstavu

Radko MAŠATA OHLÉDNUTÍ 90

3. - 29. 11. 2023

slavnostní vernisáž se koná 3. 11. v 16.00 hod.
výstava je přístupná po-pá 14.30 - 19.00 hod.
nebo po domluvě na tel. 774 480 656

PR2310060

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA DUŠIČKOVÝ KONCERT

WOLFGANG AMADEUS MOZART REQUIEM

sobota 4. 11. 2023 v 19 hodin
chrám sv. Mořice v Olomouci

Účinkují: pořádající sbor **Chorus Mauritiensis Olomouc** (Tomáš Klásek), Akademický sbor Žerotín (Pavel Koňárek), AMOC (Lubomíra Hellová), Chorus Mittitur Šternberk (Tamara Margholdová) | Sólisté: **Lea Vitková** (soprán), **Barbora de Nunes-Cambráia** (alt), **Jakub Rousek** (tenor), **Jiří Příbyl** (bas) | **Orchestr a sbor řídí: Tomáš Klásek** | Koncert se koná za podpory sponzorů a farnosti sv. Mořice | **Vstupné: 250/200 Kč** – předprodej v Infocentru v podloubí olomoucké radnice od 9. října 2023, elektronicky na www.smsticket.cz a před koncertem (možnost platby kartou).

PR2310061

Říjen 1923: V armádě se krade, divizní soud má plné ruce práce s viníky

Olomouc byla od časů Marie Terezie městem s mimořádně důležitou vojenskou funkcí. To se nezměnilo ani po zrušení pevnosti v březnu 1886. Podstatnou část obyvatel města tvořili příslušníci armády, ať už v časech rakousko-uherského mocnářství, nebo v době první republiky. Přítomnost několika tisíc vojáků s sebou nesla také trestnou činnost a speciální vojenskou justici.

Konkrétně v Olomouci působil od ledna 1919 divizní a brigádní soud. Pracoval zde vojenský prokurátor a funkcionáři vojenského prokurátora. Nechyběla samozřejmě ani vojenská věznice, kterou bychom našli na Envelopě. Armádní justice měla v říjnu 1923 hodně napilno. Řešila se totiž kauza rozsáhlé zpronevěry vojenského majetku a k tomu souběžně ještě řada menších případů.

Podle výčtu zlodějin, jichž se vojáci z 2. leteckého pluku umístěného v Neředíně dopustili, muselo jít o dobře fungující partu. Okolnosti navíc svědčí o tom, že kontrola hospodaření asi nebyla na příliš vysoké úrovni. Vojáci napříč hodnostmi od vojína přes desátníka, rotmistra a letmisty až po jednoho kapitána si po dva roky výrazně přilepšovali na úkor erární pokladny.

S jídlem roste chuť

Zlodějiny začaly prostým způsobem – desátník Levíček, který byl pověřen proviantním zásobováním leteckého pluku, si ze zásilky z olomoucké pekárny dával bokem chléb. Z počátku asi 180 kusů, později dokonce až 280 bochníků chleba, které pak se svými kumpány zpeněžil a peníze si ponechal. Říká se, že s jídlem roste chuť. U těchto loupeživých vojáků tomu nebylo jinak.

Z proviantu začaly mizet i další věci, třeba petrolej, stovky kilogramů brambor i součásti oděvů a vojenské výstroje. Rotmistři měli za úkol všechno krýt co nejkvalitněji provedeným účetnictvím. Později vymysleli vojáci i variantu s poukazy na tabák, kdy odebrali cigarety a cigára skoro za 5000 tehdejších korun, což by dnes znamenalo bezmála 100 tisíc korun. Kuřivo navíc ze skladů sebevědomě odváželi služebním vojenským vozidlem do soukromého bytu jednoho z vojáků. Kapitán Dudák, který měl jejich rejdy odhalit a zastavit, o nich věděl, ale naopak je kryl, nejspíš za finanční podíl.

On sám dokonce rozprodával erární mouku a chléb. Podle soudu toto rozkrádání trvalo asi dva roky. Zajímavé je, že se na něj přišlo až po takové době. Pro letectvo to byla docela ostuda, u soudu padaly vysoké tresty. Protože pro vojáky platí přísnější tresty, jednalo se zásadně o těžké žaláře.

Neschoval se ani pod zemí

Kromě této ostudné kauzy ale v říjnu před sto lety řešil divizní soud i hodně dalších prohřešků vojáků, to už ovšem byly jen běžnější, individuální případy. Pro ilustraci: například vojín Snyt, hraničář, nejenže se z dovolené nevrátil ke své jednotce, ale navíc se pak z domova vydal na Ostravsko, kde pod falešnou záminkou vylákal od různých spolků asi 2000 korun, načež se dokonce pod falešným jménem nechal zaměstnat v Barboře, jednom z uhelných dolů. Jakýmsi způsobem ho ale ani podzemí neuchránilo a armáda jej vypátrala i tam, od divizního soudu vyfasoval 14 měsíců těžkého žaláře. Nebo takový dělostřelec Steiger, v civilu kominík, který obral o různé věci jak svého profesního kolegu kominíka, tak i jednoho olomouckého číšníka a několik vojáků z jeho jednotky, a s bohorovným klidem trávil více času korzováním po městě než cvičením v kasárnách, až konečně spadla klec a divizní soud jej odměnil sedmi měsíci těžkého žaláře.

Žalář na Envelopě

Vojenská spravedlnost se za první republiky řídila zákonem z listopadu roku 1919. Divizní soudy se společně s vojenskými prokurátory nacházely kromě Olomouce také v Praze, Plzni, Terezíně (do 1926), Josefově (od 1926 v Hradci Králové), Brně, Bratislavě, Banské Bystrici, Košicích (od listopadu 1938 v Prešově) a Užhorodu (do 1933). V Olomouci fungoval rovněž i brigádní soud s funkcionáři prokurátora a konečně i vojenská věznice na Envelopě. Největší vojenské trestnice v zemi se nacházely v Plzni (do roku 1920) a v Terezíně. Vojenská věznice v Olomouci na Envelopě byla za první republiky také dějištěm jedné mimořádně dramatické a mediálně vděčné události. Popraven oběšením zde byl Martin Lecián, zvaný Postrach Moravy, lupič, kasař, vrah a také voják. Stalo se tak rovněž v měsíci říjnu, ale až v roce 1927, tedy přesně před 96 lety. ■ Michal Folta [text]

ŘÍJEN 1923 TELEGRAFICKY

Pět let od vzniku republiky slaví tisíce lidí

Od soboty 27. října se v Olomouci rozjíždějí oslavy pátého výročí vzniku republiky. Vrcholí samozřejmě v neděli 28. října při státním svátku. Už v sobotu vyvěšují obchodníci a majitelé domů státní vlajky a ve výkladech se objevují portréty či busty prezidenta Masaryka. V podvečer se městem valí dav asi deseti tisíc lidí doprovázených hudbou. Na slavnostně nasvícený radniční balkon přichází starosta Richard Fischer, a byť v programu nebyl naplánovaný žádný proslov, přesto z radnice promluvil k lidem. Kapela železničářů pak hraje státní hymnu. Kdo může, pokračuje na slavnostní představení Smetanovy Libuše do městského divadla, část jde do dvorany Národního domu, kde se odehrává hudební, zpěvní a recitační akademie. V neděli časně ráno vyhrává vojenská hudba, různé jednotky vojska nastupují nejprve v kasárnách a poté se shromažďují na Dolním náměstí, kde je nakonec prý až 6200 vojáků. Ti odsud pochodují k radnici, v čele slavný generál Šnejdárek. U radnice pak pěje chorály i hymnu olomoucký pěvecký sbor Žerotín, proslov má znovu starosta.

Olomouc hádá, kdo bude arcibiskupem

Otázku obsazení arcibiskupského stolce řeší v říjnu před sto lety olomoucký tisk i veřejnost. Po smrti oblíbeného Antonína Cyrila Stojana v září 1923 jsou obecně známi dva favorité na uvolněnou arcibiskupskou katedru, doktor teologie Leopold Prečan a premonstrátský opat Metoděj Jan Nepomuk Zavoral, který pronesl proslov při pohřbu zemřelého Stojana. V listopadu je pak arcibiskupem jmenován Leopold Prečan, který tuto významnou funkci vykonává až do roku 1947.

Uhlí bude levnější!

Konečně se do Olomouce podaří dopravit větší množství černého uhlí, slibuje v říjnu radnice i tisk. V předchozích měsících bylo kvůli stávkám v hornoslezské uhelné oblasti paliva nedostatek, a tak se prodával metr až za 55 korun. Nyní by měla jít konečně cena dolů. Zákazníci ale volají po tom, aby tentokrát bylo uhlí v povozech i na trhu poctivě váženo, protože v předchozím období v době nouze prý byly pytle lehčí, než být měly. ■ mif

POMŮCKA: ANAND, ARNO, ASTURIAS, EJE, RARA	VZOREC JODIDU DRASEL- NÉHO	SPZ OFFENBURG (NĚMECKO)	ZVOLÁNÍ VE SPORTU	POLOVINA		ANGL. VENUŠE	VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA	POLY- GRAFICKÁ STĚRKA		NEJVYŠŠÍ KARTA	STROM S DVOU- LALOČ- NYMI LISTY	ANGL. KLYSTÝR		PRAŽSKÝ HOTEL	FR. ŘEKA	CITO- SLOVCE OPOVR- ŽENÍ	HLAS OVCE	
ČESKÝ ARCHI- TEKT					LATINSKÝ JARO						CITO- SLOVCE ÚDIVU			ALIAS				
OBYDLÍ ESKY- MÁČKÉ					DOMÁCKY EDUARD ROZSAHLÁ EPICKÁ BÁSEŇ						ZN. GONIOMET. FUNKCE DĚLKA			ČÍSLO NEDELI- TELNÉ DVĚMA NEMAJETNÁ				
	ZAMĚST- NÁNÍ	1. ČÁST TAJENKY ➔														ITAL. ŘEKA	OBEC U GA- LANTY	
ČÁSTI TÝDNE					PRASKLÉ DĚTSKÝ POZDRAV						KAPRO- VITÁ RYBA					CITO- SLOVCE ÚDIVU ZNAČKA ŽVÝKAČEK		
ČÁSTICE ZVOLACÍ					LOŽE VODNÍ DOPRAVNÍ PROSTRĚ- DEK						NAPOŘÁD							
NĚKDY													INDICKÝ ŠACHISTA					
BOLEST					ŠAT	UNIKNUTÍ								MAJÍCÍ BOTY NA NOHOU	ANGL. RADOST MLETÁ SMĚS KORENÍ			
	PAHOREK (NÁŘEČ)	HLAS SOVY UCHAZEČÍ												ČIDLO ZRAKU ČISTIT NA POVRCHU			LOŤ PRO PŘEPRAVU TEKUTÝCH NÁKLADŮ	VLOŽKA
ŽLUTÉ DUŽNATÉ OVOCE							LUBOMÍR DOMÁCKY	SKLA ZASAZENÁ DO OBRUBY	NĚM. VÝCHOD			ZNAČKA FOTOGRA- FICKÉHO OBJEKTIVU	TEN I ONEN SPOJĚ VZNIKLÉ SVAROVÁ- NÍM				ZKR. TĚLOVÝ- CHOVY PLANETKA	
RUDNÉ DOLY (ZKR.)					JM. HOBITA Z PÁNA PRSTENŮ STAVITEL ARCHY						ASTURIE							
ČASOVÁ JEDNOTKA					SMĚR PŘI LODNÍ NAVIGACI TELEVIZNÍ NOVINY						LAMPA HLUČNÝ DOUŠEK							
	TĚLNÍ VYMĚŠEK SVĚTOVÝ POHÁR														NAŠE DOLY ZKR. ŠEDOZE- LENĚ			
TENKÁ CINOVÁ FÓLIE											LATIN. VZÁCNÁ				HLEMYŽD			
MEXICKÉ SÍDLO						ČÍRKEVNÍ OBRÁD									POSTAVA OPERY: CIKKER - JURO JÁNOSÍK			

TAJENKA

Každý chce žít dlouho...

— Jonathan Swift (1667–1745) anglický satirik, esejista a básník

Pět vylosovaných výherců obdrží kalendář Olomouce na rok 2024 a upomínkové předměty. Tajenku křížovky zasílejte

do 20. října na adresu: **Magistrát města Olomouce, Horní náměstí 583, 771 27 Olomouc**. Obálku označte heslem „Tajenka“.

Elektronicky můžete vyluštěnou tajenku zaslat na adresu: tajenka@olomouc.eu. Nezapomeňte prosím uvést své jméno, telefon a doručovací adresu.

Tajenka z minulého čísla: Právý přítel je ten, který přijde, když všichni odcházejí. (Walter Winchell)

Úspěšní luštitelé: Vilém Trdlica, Eva Zelulová, Bronislava Wittnerová, Lenka Morysová a Hubert Švábík.

SUDOKU

lehké

			3			1		
6	7	1				2		5
					2			
2	8	3	7	6	4		1	
4	6	7		9			2	3
	5		8	2		4	7	6
	9	2	4				5	
	1			3		9		7
5	3	4			9		8	

těžké

		4						8
				6				2
1			2	5				9
6	9			7	1			
5								9
						4	6	3
		7			3			
	1		9	2	5			
	2						5	

těžké

						7	5	8
9		8					4	7
2					8	9		
	7		5	3				6
								9
	3		1					5
				4	6			
			8	9				
	1					2	3	

TIRÁŽ

Olomoucké listy ČASOPIS OBČANŮ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE • měsíčník | ročník 25 | číslo 10 | vychází 3. 10. 2023

Vydává: statutární město Olomouc – Rada města Olomouce • Adresa: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc IČO: 00299308 Registrace: MK ČR E 11006, ISSN 2787-9143 • Telefon: 585 513 263, 585 513 472 • E-mail: redakce@olomouc.eu • Web: listy.olomouc.eu • Redakční rada: Milošlav Tichý, Vladimír Prášil, Otakar Štěpán Bačák, Martin Šínkovský, Dominika Kovaříková, Andrea Hanáčková, Martin Hála (editor), Pavel Konečný (odpovědný redaktor) • Fotografie ve vydání: Daniel Schulz, Jakub Čermák, Pavel Snášel, Václav Vežranovský, Pavel Konečný, Lenka Myšíková, Vilém Figalla, Aleš Morbitzer, Michal Frantík, Karolína Duchoňová, Václav Bača, Vojtěch Duda, Olga Zuščíková, Dalibor Sedlák, Ivana Buriánková, Damiano Benedetto, Daniel Klement, Tempish Moravian Cup, Za krásnou Olomouc, Zoo Olomouc, Hamelton, MUO, HZS OK, DPMO, TSMO, MMOL • Inzerce: Jana Juráková, inzerce@olomouc.eu, 773 617 353

Sazba: Jan Hřinda - Machovský s. r. o. • Tisk: SAMAB Press GROUP, a. s. • Distribuce: Česká pošta, s. p. • Náklad: 55 000 ks • Periodický tisk územního samosprávného celku • Neprodejné

Dražba

Odbor dopravy a územního rozvoje řeší problematiku odstavených vozidel s prošlou technickou kontrolou na komunikacích ve vlastnictví statutárního města Olomouce. Po splnění všech zákonných lhůt a vydání *Rozhodnutí o povolení prodeje vozidla, které si provozovatel v zákonné lhůtě nevyzvedl*, proběhne 1. listopadu v 10:30 veřejná dražba.

Místem konání je sídlo **soudního exekutora Mgr. Svatopluka Šústka, Exekutorský úřad Olomouc, Pavelčákova 14, II. patro.**

Předmětem dražby budou:

1. Osobní automobil: **Honda**, obchodní označení: **Accord Coupe**, RZ 2AP 7005, VIN:1HGCG2250WA601375
2. Osobní automobil: **Volkswagen**, obchodní označení: **Passat Variant**, RZ 9B6 1253, VIN: WVVZZZ3BZ1E181280

Prohlídka předmětů dražby se uskuteční 1. listopadu v době od 8:30-9:30 v areálu Technických služeb města Olomouce – Andělská ulice.

PR2310062

STOKLASA

TEXTILNÍ GALANTERIE A LÁTKY

*Barevný podzim,
čas pro vaše tvoření*

• PLETENÍ • HÁČKOVÁNÍ • ŠITÍ • MACRAME

Navštivte naši prodejnu
v OC City nebo v OC Haná

INZ2310098

VÍTE, CO DÝCHÁTE?

ODVĚTRÁVACÍ ŠACHTY PANELOVÝCH DOMŮ

PŘED ČIŠTĚNÍM

PO ČIŠTĚNÍ

**DIAGNOSTIKA
ZDARMA
DO KONCE ROKU 2023**

Myslete na své zdraví i svých dětí.

”

Dlouhodobě nečištěné odvětrávací šachty obsahují celou řadu alergenů, karcinogenů, bakterií, plísní apod.

KONTAKTY

+420 601 153 200
MILANSZ@PLICEDOMU.CZ
WWW.PLICEDOMU.CZ

INZ2310099

Olomouc Design Days

Pořadatelé:

Partneři:

DIZVJN
LRH

**kreativní
olomouc**

**Maker Faire
Olomouc**

Univerzita Palackého
v Olomouci

mimo
S T E T V

Vault 42

**KNIHOVNA
MĚSTA
OLOMOUCE**

Rency

muoi | MUZEUM UMĚNÍ
OLOMOUC

Městská
knihovna
v Olomouci

**Za krásnou
Olomouc**

